

Kevser Suresi

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

Şüphesiz biz, sana Kevser'i verdik.

Şu hâlde Rabbin için namaz kıl ve tekbir
alırken, namazda ellerini boğazına kadar kaldır.
Doğrusu asıl soyu kesik olan, sana kin duyandır.

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

SEYYİD
HASAN NASRALLAH

Seçme Konuşmalar: 1

İMAM MEHDİ VE GAYB HABERLERİ

Çeviri:
Ali Hayderî

KEV SER

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

Kevser Yayınları: 244

Eserin Adı: İmam Mehdi ve Gayb Haberleri

Eserin Orijinal Adı: el-İmamu'l-Mehdi ve
Ahbaru'l-Gayb

Yazar: Seyyid Hasan Nasrallah

Çeviri: Ali Haydarî

Son Okur: Abbas Akyüz

Dizgi ve Mizanpaj: Kevser

Kapak: Faruk Atlan

Baskı: Yılmaz Matbaacılık (Sertifika: 27185)
Litros Yolu 2. Matb. Sitesi 3 NB 2 Zeytinburnu
Topkapı / İstanbul Tel: 0212 493 00 85

Basım Tarihi: Mart 2016

ISBN: 978-605-4792-45-0

Balabanağa Mah. Büyük Reşitpaşa
Cad. Yumni İş Mrk. No: 16 B / 25
Fatih – İSTANBUL

Tel: 0212 – 534 35 28 / 555 16 66

Faks: 0212 – 631 36 01 / 555 22 12

www.kevseryayincilik.com

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

İÇİNDEKİLER

Birinci Bölüm

GAYBI ÖĞRENME YOLLARINA BAKIŞ

Giriş	11
Bir Tartışma ve Önemseme Konusu Olarak Gayb ve Gelecek	12
Gayb Nedir?	16
Gaybe İman Etmek Akidemizin Bir Gereğidir.....	17
Gayb ve Şehadet Nispi Olgulardır.....	18
Gaybı Bilmek	19
Gaybı Bilmenin Güvenli Yolları.....	21
Gaybı Bilme Yöntemlerinin Çeşitliliği.....	22
Rüya ve Gelecek İlişkisi	30
Rüya Delil Olur Mu?	32
Allah Neden Gaybın Kapısını Kilitlemiştir?.....	33
Geleceğe Dair Haberleri Nasıl Öğrenebiliriz?	36

İkinci Bölüm

GAYB VE GELECEK HABERLERİNE İLİŞKİN İSLAMİ BAKIŞ

Kur'an ve Sünnet Gaybın En Önemli İki Kaynağıdır	39
Kur'an-ı Kerim ve Gelecekte Haber Verme	40
Gelecek Salihlerindir	44
Rabbani Önderlik ve Salihlerin Geleceği.....	46

Rivayetlerdeki Geleceğe Dair Haberler.....	48
Gelecekten Haber Veren Rivayetlerin Taksimi.....	49
Geleceğe Dair Haberleri Öğrenmenin Yararları.....	56
Akidevi Faydalar	57
Psikolojik Faydalar.....	60
Geleceğe Hazırlanmanın Faydaları	62
Umutun Yaklaşması.....	66
Geleceği Gösteren Alametler.....	67

Üçüncü Bölüm

ZUHUR ALAMETLERİNİN İNCELENME METODUNA İLİŞKİN KURALLAR VE BUNLARIN TATBİKİ

Giriş	71
Hadis Metinleriyle Amel Etme Metodu	71
Rivayetlerin Kabulünde İzlenmesi Gereken Akli Yöntem.....	75
Mevzu Hadisler.....	75
Mehdilik Meselesi ve Realize Edilmesinin Önemi	77
Mehdilik İddiaları.....	80
Zuhur Alametlerinin Uyarlanmasının Tehlikeleri.....	84
Günümüzde Gerçekleştirilen Bazı Tehlikeli Uyarlama Örnekleri	91
Hizbullah'ın İlmi Metodu.....	94
Özel Alametlerin Özellikleri	96
Mehdi'nin (a.s) Zuhuru İçin Vakit Tayin Etmek	98
Doğru ve Sağlıklı İntizar (Bekleyiş)	102
İlahi Vadin Allah'ın İradesine Göre Gerçekleşmesi.....	104
Umut ve İntizar (Bekleyiş).....	106

YAYINCININ TAKDİMİ

Bismillahirrahmanirrahim

Âlemlerin rabbi olan Allah'a hamdolsun. Allah'ın salat ve selamı efendimiz Muhammed'in ve tertemiz Ehlibeyti'nin üzerine olsun.

Elinizdeki kitapçık, Hizbullah genel sekreteri Seyyid Hasan Nasrallah'ın (Allah onu korusun) h.1436 yılının Aşura gecelerinde irad ettiği son derece önemli bir dizi konferansı içermektedir. Bu konferanslarda İmam Mehdi (a.s) meselesini ve gayb haberleri konusunu büyük bir dikkat ve derinlikle ele almıştır. Kitapçık okunduğunda üslubun akıcılığı ve metodolojinin açıklığı kendini gösterir.

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

Söz konusu konferanslar, faydasının genişleşmesi için Daru'l-Mevedde Yayınları (Lübnan-Beyrut) tarafından yazıya dökülmüş ve konuşmalar serisi olarak yayınlanmıştır.

Biz de bu gibi konuların önemine ve belirgin bir ihtiyacın da hâsıl olmasına binaen söz konusu eserleri seri olarak yayınlamayı uygun gördük.

Kevser

Birinci Bölüm

GAYBI ÖĞRENME
YOLLARINA BAKIŞ

Seyyid Hasan Nasrallah'ın (Allah onu
korusun) h. 1436 / m. 29.10.2014 yılının
muharrem ayının beşinci gecesinde
Beyrut'ta düzenlenen Aşura meclisinde
yaptığı konuşma

GİRİŞ

İnsanlar hemen hemen bütün zamanlarda, geçmişte ve günümüzde geleceğe ilişkin haberleri hep merak etmişlerdir. Gelecek günlerde ve yıllarda neler olup biteceğini, kıyamete kadar gelecek olan yılların ve asırların nelere gebe olduğunu bilmeye büyük önem vermişlerdir. Bu konu insanoğlunun ilgi ve dikkatinin büyük bir bölümünü işgal eder. Özellikle problemlerin ayyuka çıktığı, sıkıntıların aman vermez bir hâl aldığı zaman dilimlerinde. Çünkü insanlar zora düşünce darboğazlardan ve krizlerden kurtulmak için bir kurtuluş kapısını ararlar. Beklentilere ve geleceğe dair haberlere yönelirler. İşte biz bunlara “gaybiyyat” yani gayb konuları deriz.

Aslında tarihin sayfalarını çevirdiğimiz zaman sultanların, kralların ve orduların da aynısını yaptıklarını görürüz. İsrailoğulla-

rı'nın, genel anlamda Yahudilerin gayb ve gelecek haberlerine dair büyük bir mirasa sahip oldukları bilinmektedir. Çünkü bu konuyla ilgili çok sayıda haber, bilgi vardır ellerinde. Onlara gönderilmiş her bir peygamber bir veya iki kıssa dahi anlatmışsa bunlar büyük bir yekûn tutar ve onlar da bunları kitaplarında toplamışlardır. Her ne zaman daradüşmüşlerse, özellikle Babilesaretinde⁽¹⁾ sürekli peygamberlerine başvururlardı, onlara kurtuluş, kolaylık ve çözüm kapılarını sorarlardı. Peygamberler de bazı hususları onlara haber verirlerdi.

Bir Tartışma ve Önemseme Konusu Olarak Gayb ve Gelecek

Son zamanlarda ise Nostradamus (Noterdam)⁽²⁾ adında bir kâhin veya müneccim

- 1- Babil esareti: Yahudi tarihindeki bir dönem. O dönemde kadim Yahuda krallığı, Babil ve Irak'ta hüküm süren Nabukatnazar (Buhtunnasr) el-Kindi tarafından esir alınır. Yahudiler iki kere Filistin'den sürgün edilirler.
- 2- Nostradamus: Fransız müneccim. Bir çok kehaneti "*Nubuat* (Kehanetler)" adlı kitabında toplanıp yayınlanmıştır.

büyük ün kazanmıştır. Gaipden haberler içeren, dünya savaşına işaret eden şiirleri var. Rekabet ve çatışma hâlindeki birçok taraf onun şiirlerinden ve kehanetlerinden yararlanmıştır. İnsanlar arasında bu kehanetlere dair açıklamalar ve yorumlar dilden dile yayılmıştır. Hatta medya savaşlarında bile bunlardan istifade edildiğini söyleyebiliriz.

Şimdi ise, medya ve iletişim araçlarının son derece gelişmiş olmasına rağmen, geleceği öğrenme ve gayb konusu daha fazla ilgi uyandırmaktadır. Özellikle dünya çapında meydana gelen, Arap ve İslam âleminin şahit olduğu korkunç ve sarsıcı olaylardan, gelişmelerden sonra. Öyle ki bazı yerlerde bu husus farklı şekillerde istismar konusu bile olabilmektedir. Örneğin bazı insanlar tuttukları yolun hak olduğunu kanıtlamak, kararlarının ve tercihlerinin doğru olduğunu pekiştirmek için geleceğe dair haberlere ve ahir zaman rivayetlerine başvururlar. Karşıtları da aynı yolu tutmaktadırlar. Zafەرlerden veya hezimetlerden konuşmak için bu tür haberlerden yararlanma yoluna giderler. Aslında bunların kâhin veya mü-

neccim olarak nitelendirilmeleri için sadece sahabeye ve Hz. Peygamber'e (s.a.a) has rivayetlerden bahsetmeleri şart değil, bilakis bu rivayetleri ve haberleri psikolojik savaş aracı olarak da kullanıyorlar. Mesela eski ABD başkanlarından George Bush ve Ronald Reagan bu türden insanlar arasına girerler. Düşünün, ABD başkanları, en azından bazıları, böyle bir alternatifte yöneliyorlar, çok önemli projeleri bu tür kehanetlere dayalı olarak şekillendiriyorlar. Bir de şunu eklemek lazım, bu alan artık medyatik bir konudur ve para kazanılan bir meslek hâline gelmiştir. Her hâlükârda doğal kabul ediliyor. İnsanlara geleceğe dair haberleri öğrenmenin peşine düşmeyin, diyemeyiz. Nereye gideceğiz peki? Bilakis bu artık bir realitedir. Bir kere Kur'an gelecekten haber verir. Bu konuda Müslümanların elinde Hz. Resulullah'tan (s.a.a) gelen rivayetlerden oluşan muazzam bir miras var. Müslümanların kaleme aldıkları kitaplar "ahir zamanda şöyle şöyle olacak..." türünden ifadelerle doludur. Dolayısıyla Müslümanlar açısından bu alan ilgi gösterilmesi, araştırılma-

sı ve üzerinde yoğunlaşılması gereken bir konudur; özellikle mesele gelip beklenen Mehdi (a.s) konusuna dayandığı zaman. Bu hususta Şiîlerin ve Ehlisünnet'in bazı büyük âlimlerinin dediği gibi Mehdi'nin doğmuş olduğunu kabul etmemiz ile Ehlisünnet'e mensup kardeşlerimizin genelinin dediği gibi henüz doğmamış olduğunu, doğup kırk yaşına varınca hadislerde varit olan bütün bu haberleri gerçekleştireceğini kabul etmemiz arasında herhangi bir fark da yoktur. Mehdi ile ve başka konularla ilgili bu hadisleri bir an için bir yana bıraksak bile konunun gelecekle bağlantısı vardır. Sorgulanan ve üzerinde tartışılan bir konudur. Bu yüzden birçok insanı meşgul eden bu konuyu bu gece ve sonraki gece ele almayı istedim. Teorik bir mesele değil bir kere. Kitle iletişim araçlarının ve kitapların konusudur. Bu yüzden bu konuyla ilgili olarak İslam'ın direktiflerinin, yönlendirmesinin ne olduğunu öğrenmek istiyoruz. Bu gün konunun bir kısmını anlatacağım, gerisini de başka bir gece tamamlarız.

Gayb Nedir?

Gelecek, gelmekte olanıdır. Geçmiş ise arkamızda kaldı. Şu anda biz şimdiki zamanın içindeyiz. Gayb ise bizim için bilinmeyen olanıdır. Geleceği göremiyoruz, sadece bekliyoruz. Gelecekte haber vermek isteyen kimsenin de gaybı bilmesi gerekir. Çünkü gelecek de gaybın kapsamı içindedir. Hem gaybı hem de şehadet (görünen) âlemini bilen biri var. Şehadet; gördüğümüz, müşahe-de ettiğimiz ve duyularımızla ihata ettiğimiz şey demektir. Gayb ise duyuların algılayamadığı, gizli, saklı, batın şey demektir. Somut olmayan, duyularla algılanamayan bir şey gayb olarak nitelendirilir. O hâlde şehadet âlemi dediğimiz zaman gözle görülen ve duyularla algılanan varlıkları kastediyoruz. Gayb âlemi ise duyuların ötesinde, algılanamayan varlıklar demektir. Dolayısıyla yüce yaratıcıyla, Allah'ın gönderdiği vahiyle, meleklerle, ölümle, ölüm sonrasıyla, kabir ve berzah âlemiyle, kıyametin dehşet verici manzaraları ve hâlleriyle, sevap ve azap ile, cennet ve cehennem ile ilgili her şey gaybın kapsamına girer. Yaratılışın başlangıcı me-

sela. Onca ilmî gelişmeye, konuya dair yığınca teoriye rağmen, ortada kesin hakikatler ve yakini bilgiler olarak nitelendirebileceğimiz hiçbir şey yok elimizde. Yüce Allah bütün evreni, insanları, hayvanları, Hz. Âdem'i ve Hz. Havva'yı, cennet ve cehennemi nasıl yarattı? Bütün bunlar gaybtır. Şu hâlde ortada biri geçmişle biri de gelecekle ilgili bir gayb vardır. Biz bunlara varlıkların, evrenin üzerinden geçecek gaybi hâller diyoruz. Evren ve bir bütün olarak hayat hangi hâllerden geçecek? İnsan neler görüp yaşayacak? İnsanın yeryüzündeki varlığı nasıl son bulacak? Bu soruların tümünün gelecekle ilgisi var. Gelecekle ilgi haberler de gayb ile bağlantılıdır.

Gaybe İman Etmek Akidemizin Bir Gereğidir

Biz gaybe iman ediyoruz. Bu, bütün peygamberlerin (Allah'ın selamı hepsinin üzerine olsun) getirdikleri inanç sisteminin bir parçasıdır. Mesela biz yaratıcı, kıyamet, vahiy ve melek dediğimiz zaman, gaybın kapsamına giren şeylerden söz etmiş oluyoruz. Ve biz bunlara iman ederiz. İslam inanç sis-

teminde bütün bunlar net olarak vurgulanmışlardır. Yüce Allah şöyle buyuruyor:

“Elif. Lam. Mim. İşte bu kitap, onda şüphe yoktur ve muttakiler için yol göstericidir. Onlar gaybe iman ederler (Muttakilerin ilk vasfı gaybe iman etmeleridir). Namazı dosdoğru kılarlar ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden infak ederler. Onlar sana indirilene iman ederler (Resulullah’a indirilen de gaybın bir parçasıdır). Senden önce indirilene de iman ederler (Bu da gaybın bir parçasıdır). Onlar ahirete de (ki gaybın kapsamına girer) kesin olarak iman ederler.”⁽¹⁾

Gayb ve Şehadet Nispî Olgulardır

Burada dikkat edilmesi gereken bir nokta var. Doğal olarak gayb ve şehadet nispî (göreceli) iki olgudur. Bugün ve yarın ne olacak? Biz bilmiyoruz. Bu yüzden gaybıdır. Ama eğer yarına kadar yaşarsak olanlar şehadet olacak, gayb olarak kalmayacak. Ölüm ve ruhun bedenden ayrılması

da öyle. Bu bağlamda olup bitenlerin tümü gaybtır. Ama insan öldüğü zaman bu hadiselerin tümü onun açısından şehadet, yani somut olgular olacaktır. Kıyamet ve o esnada yaşanacak her şey. Kimimizin cennete, kimimizin cehenneme sevk edildiği süreç. İşte bütün bunlar artık bizzat şehadet âlemi olacaktır.

Gaybı Bilmek

Burada sorulacak soru şudur: Gaybı ve şu geleceği kim bilir? İster dünya, ister evren bağlamında olsun ya da dünya hayatından sonrasıyla ilgili olsun yahut geçmişle ilgili olsun, gaybı kim bilir?

Aslında her konunun bir uzmanı vardır. Hastalanan kimse doktora gider. Bir ev yapmak istediğimiz zaman mühendise ve marangoza müracaat ederiz. Ama gaybı öğrenmek istersek kime gideceğiz? Gaybın bir parçası olan geleceği kim bilir?

İslam açısından cevap kesin ve tartışılmazdır. “Gaybı yüce Allah’tan başkası bilmez.” Biz Müslümanlar olarak başka bir şeyi iddia

edemeyiz. Hâlihazırda var olan herhangi bir mahlûkun gaybı bildiğini ileri süremeyiz.

Evet, yüce Allah bir hikmetten, merhame-tinden ve kullarının maslahatından dolayı, hidayet ve irşadın gereği olarak bazı kulla-rını gaybının bazı kısımlarından haberdar eder veya ilminden bir kısmını onlara bil-dirir. Ama tümüne değil. Yüce Allah hiçbir mahlûka, insana ve meleğe ilminin tümünü öğretmemiştir. Şu hâlde yüce Allah'ın ken-disine has kıldığı bir ilim var. Yüce Allah'ın mutlak olarak mahlûkattan hiç kimseye bil-dirmedeği bir gayb söz konusudur.

Ama yüce Allah hangi kullarına bu bilgileri vermiştir? Örneğin nebi ve resullere ve bazı meleklerle bu bilgileri vermiştir. Yüce Allah bu kullarını ilminin bir kısmına veya bazı gaybi konulara muttali kılmıştır. Onlar Allah'ın kendilerine bildirdiği şeyleri bilirler. Bildirdiği kadar ve bildirdiği sınırlar içinde; fazla değil. Onlar da bundan fazlasını bil-diklerini iddia etmezler. Sadece konunun çerçevesi kadardır bu bilgilendirme. Yüce Allah şöyle buyuruyor:

“Onun dilediği kadarı dışında O’nun ilminden bir şeyi ihata edemezler.”⁽¹⁾

İlmin miktarı ve marifetin sınırları çerçevesinde peygamberler gaybı bilme ve haberdar olma noktasında eşit değildirler. Aralarında bu hususta fark vardır, özellikle kıyamet gününe kadar olacak şeylerle ilgili konularda. İster gayb ilmi olsun ister başka bir ilim olsun yüce Allah belirler ilmi vereceği kişiyi, ilmin miktarını, bilginin sınırlarını ve ilmi verme yöntemini.

Gaybı Bilmenin Güvenli Yolları

Özellikle gayb bilgisi ve geleceği bilme hususunda menşei ve mercii yüce Allah olan yoldan başka bir yol yoktur. Mesela bizler Kur’an-ı Kerim’e iman ederiz. Kur’an, Allah’ın kitabıdır. Onu son peygamberi Hz. Muhammed’in (s.a.a) kalbine indirmiştir. Kur’an Allah’tan gelen bir bilgidir. İşte bu Kur’an’da geleceğe dair bilgiler, gayb haberleri vardır. Bu bakımdan Kur’an en güvenilirdir, en sağlam yoldur. Ayetleri anlama keyfiyeti ise bahsi diğer.

1- Bakara, 255.

Peygamberlerin birbirinden aktardıkları bilgiler, ilk neslin Resulullah'tan (s.a.a) duydukları veya gerek Ehlibeyt'in (a.s) aracılığıyla gerekse Ehlibeyt'ten duyulan ve bize kadar ulaşan bilgiler de bu kapsama girer.

İnsanın geleceği sahih ve yakini bir şekilde bilmesinin tek ve güvenilir yolu budur. Vehimler, kuşklar ve hayaller değil tabi. İşte ayrıntılı olarak üzerinde durmayı düşündüğüm husus budur. Nasıl biliriz? Nasıl haberdar oluruz? Bu hususta sorumluluğumuz nedir? Gelecekle irtibatlı bu tür haberleri nasıl kullanabiliriz? Özellikle ahir zamanla, Mehdi'nin zuhuruyla ve benzeri konularla ilgili bilgileri nasıl değerlendireceğiz? Bütün bunları belirgin bir şekilde ortaya koymak istiyoruz.

Gaybı Bilme Yöntemlerinin Çeşitliliği

Fakat bundan önce başka yöntemler de vardır. İnsanlar tarih boyunca bu yöntemleri kullandılar. Geleceği öğrenmeye önem veren insanlar, bilgi edinmek ve haber almak amacıyla çeşitli yollara başvurdular. Bu yöntemleri şöyle sıralayabiliriz:

1- Müneccimlik: Yıldızlar bilgisine ve felek ilmine dayanır. Birçok felek bilgini vardır. Denilir ki felek bilgini, gezegenlerin, yıldızların ve Ayın hareketlerini okur, dönüşlerini ve yörüngelerini gözlemler; “Şöyle olunca şu olur...” der. Yani yıldızların hareketlerini gözlemleyerek geleceği okur ve “Falan adam falanca gün ölecek.” ya da “Falan günde savaş çıkacak yahut barış olacak...” derler. Mesela krallara “Falan tarihte savaşma.” ya da “Şu tarihte savaş.” tavsiyesinde bulunurlar. Bütün bunları bize kadar gelen haberlerde görebiliyoruz.

2- Remil⁽¹⁾ yoluyla gaybı bilmek: Remile bakan adama başvururlardı. O da mesela senin beş çocuğun olacak, şöyle sıhhatli olacaklar, isimleri de şöyle olacak derdi. Ya da ticaretini değiştir, şu ticarete gir yahut girme gibi şeyler söylerdi.

3- Geleceği görme, fal: Birçok şekli vardır. Avuçtaki çizgilere bakmak veya kadınların

1- Bir tür kâhinlik. Meçhulü bilmenin bir yolu. Kumdan satırlar üzerine sayısını belirtmeden peş peşe noktalar konur. Sonra meçhulü bilmeye yönelik sonuçlar çıkarılır. Müneccimlik.

birbirlerinin kahve falına bakması ve şunlar şunlar olacak... demesi gibi.

4- Sayı, harf ve cümle⁽¹⁾ [ebced] ilmi: Her birinin rakamsal karşılığı olan harfler hesaplanır, sonra cümleler hesaplanır ve hesaplar aracılığıyla bazı sonuçlara ulaşılır ve örneğin şunlar şunlar olacak denilir.

5- Cinleri kullanmak: Bazı insanlar örneğin cinleri çağırır, onlara bazı şeyler sorarlar. Onlar da cevap verir, gelecekte olacak şeyleri haber verirler, onlar da bunları insanlara söylerler. Burada temel bir sorun var. Bazı insanlar bu konuyla ilgili gerçeği karıştırıyorlar. Cinlerin gaybı bildiklerini sanıyorlar. Kesin ve açık söylüyorum, cinler gaybı bilmezler. Bilakis onlar da insanlar gibidirler. Mesela biz insanlar bazı şeyleri söyleriz, bu söylediğimiz doğru olabilir. Cinler de

1- Cümle hesabı [ebced ilmi]: Rakamların ve tarihlerin suretlerinin ebced harfleri kullanılarak kaydetme yöntemi. Her harfe belli bir rakamsal karşılık tayin edilir. Bu harflerin ve toplamının oluşturduğu şekilde amaçlanan tarih elde edilir. Terside olur. Rakamlar aracılığıyla istenen metin de elde edilir.

analiz yaparlar; ama kesinlikle gaybı bilmezler. Yüce Allah Sebe Suresi'nde cinlerden söz ediyor, onların Hz. Süleyman'a itaat ettiklerini, onun hizmetinde çalıştıklarını haber veriyor. Asasına yaslanmış Süleyman ölünce, ruhu kabzedilince, orada çalışan cinlerin Süleyman'ın öldüğünü bilemediklerini bildiriyor. Bu olay gözlerinin önünde cereyan ettiği hâlde bilemediler, gaybı nasıl bilecekler vurgusu yapılıyor. Nitekim bir haşere gelip asayı yavaş yavaş kemiriyor, sonra cinler Süleyman'ın öldüğünün farkına varabiliyorlar. Yüce Allah şöyle buyuruyor:

“Süleyman'ın ölümüne hükmettiğimiz zaman onun öldüğünü ancak asasını yiyen bir yer kurdu onlara bildirdi. Süleyman yıkılınca cinler anladılar ki, gaybı bilmiş olsalardı, bu aşağılayıcı azap içinde beklemezlerdi.”⁽¹⁾

Eğer cinler gaybı bilselerdi Süleyman'ın ölmüş olduğunu da bilirlerdi. Aslında cinler gaybı bilmediklerini bilirler. Bu yüzden ayette işaret edilen ders insanlara yöneliktir ki gaybı Allah'tan ve Allah'ın bildirdiği bazı

1- Sebe', 14.

kullarından başka kimsenin bilemeyeceğini bilsinler diye.

6- Ruh çağırmak: Çoğu insanın gaybı öğrenmek, gelecekte haber almak için başvurduğu bir yöntemdir. Sadece Doğu'da değil, Batı'da da oldukça yaygındır. Avrupa'da, Amerika'da ve başka yerlerde ruh çağırma seansları düzenlenir. Çeşitli yöntemleri var. Bunlardan biri şöyledir: -Ki Lübnan'da yaygındır- bir tahta parçası (veya mukavvadan bir kâğıt) getirilir. Üzerine belli ayetler yahut ebce harfleri yazılır. Sonra bir fincan getirilip ortaya konur. Bazıları Kur'an'dan ayetler okur ve daha önce ölmüş falancanın ruhu çağrılarak berzah âleminde gelerek fincana yansması istenir. Ardından bir takım sorular sormaya başlarlar. O sırada fincan harfler üzerinde hareket eder, onlar da fincanın değiştiği harflerden anlamlı cümleler çıkarırlar. Lübnan'da vakitlerini bununla zayi eden çok insan var. Necef'te okuduğum yıllarda bu tür hikâyeler anlatan birçok ilim talebesini gördüm. Biraz sonra Şehid Sadr'ın⁽¹⁾ bunlara verdiği cevabı aktaracağım.

1- Şehit Seyyid Muhammed Bakır es-Sadr (ra).

Bu yönteme başvuranlar şunu iddia ediyorlar: Biz ölünün ruhunu çağırıyoruz ki hatalarını ve tecrübelerini öğrenelim. Ya da dedimizin ruhunu çağırıyoruz ki bize hazinenin yerini söylesin iddiasını ileri sürüyorlar. Bu, uygulanan yöntemlerden biri. Biri daha var ki daha çok Batı'da yaygındır. İddialarına göre bir ruh çağırıyorlar ve onun hayatta olan birinin bedenine girmesini sağlıyorlar. Bundan sonra bedenın sahibi ölmüş adamın diliyle konuşmaya başlıyor. Bu da geleceği öğrenme ve gaibten haber alma yöntemlerinden biridir.

Acaba o fincanı hareket ettiren bir şey yok mu? Hayır, onu hareket ettiren bir şey var. Bir gün birkaç kişiyle birlikte Necef'te Seyyid Sadr'ın yanına gittik. Şehid Sadr bu konu hakkında konuştu. Fincanı hareket ettiren şey ölmüş bir kimsenin ruhu değildir, dedi. Sonra sözlerini şöyle sürdürdü: Mesela Şeyh Tusi bizim büyük âlimlerimizden biridir. Ömrünü ilim tahsil etmekle geçirdi. Sonra ebedi rahata ermek üzere öteki âleme göç etti. Bir de bakıyorsun iki adam geliyor, fincanı ortaya koyarak Şeyh Tusi'nin ruhu-

nu fincana getirmeye çalışıyorlar! Olur mu böyle bir şey?!!!

Fincanı cinler hareket ettiriyor olabilir. Bir kimse yüce Allah'ın bu şekilde ruhları çağırılmaları için onlara böyle bir yetki ve güç verdiğini söylese bu makul bir iddia olmaz. Ayrıca şeriata da aykırıdır. Hadi diyelim ki bu gelen ölmüş bir kimsenin ruhudur. Acaba o kimse yaşadığı sırada gaybı biliyor muydu? Nerede olduğunu bilmiyoruz! Allah ona hangi şeyleri öğrenmesine izin vermiş, onu da bilmemize imkân yok. Ölmüş kimsenin ruhu kendisinin yaşadığı geçmişi ve bir kısım da gaybı bilebilir. Ama bu gaybı öğrenmenin bir yolu olamaz.

Her hâlükârda, daha sonraki noktaya girmeden önce, bilmemiz gerekir ki işaret ettiğim bu altı yöntemin tümü zandan ve vehimden ibarettir. Gaybı hiçbir şekilde ifade etmiyorlar. Bunun en somut delili münecimlerin, felek bilginlerinin, kâhinlerin, falcılarının, cinlerden bilgi alanların ve ruh çağırانların ve de ebce harflerinden bilgiler devşirenlerin verdikleri bilgilerin çoğunun doğru çıkmamasıdır.

Bazı dedikleri doğru olabilir, bazısı da yalan. Kimi dediklerinin doğru çıkmış olması bu yöntemin sahih bir bilgi edinme yöntemi olduğunun delili olamaz. Bizler şu anda ne müneccimiz ne felek bilginiyiz ne de şu veya buyuz. Kalkıp siyasal atmosferi analiz etsek, dediklerimizin bir kısmı doğru çıkarsa bir kısmı da doğru çıkmayacaktır. Bazı analizlerin ve bazı kehanetlerin doğru çıkmaması bunun sahih bir bilgi edinme yöntemi olmadığına delili olarak yeterlidir. Bu konuda söylenenlerin tümü ihtimallerden ibarettir.

Mesela hamile bir kadın ya kız doğuracak ya da erkek. Şu günümüzden ikinci seneye kadar ya savaşa gireceğiz ya da girmeyeceğiz. Tıpkı bunun gibi.

Televizyon ekranlarında öngörülerde bulunanlar, eğer bu öngörülerinin gaibten gelen haberler olduklarını söyleseler, burada büyük bir sorun var. Haramdır, caiz değildir ve doğru da değildir. Ama şunu söyleyebilir: Benim beklentim budur. Duygularım ve analizlerim beni böyle bir sonuca götürüyor. Bunda herhangi bir sorun yoktur. Ama tümü de zandır; gelecekte haber vermek veya kehanette bulunmak değildir.

Rüya ve Gelecekle İlişkisi

Burada üzerinde durup değerlendirmesini yapmak istediğim bir örnek daha var: Rüya. Mesela diyorlar ki falanca kişi rüyasında falan ülkede savaş çıktığını veya şu şu şeyler olduğunu görmüş. Bugün çokça duyduğumuz bir olgudur bu. İşi gücü rüya tabiri olan televizyon kanalları var. Bu yorumcular bir şey söyledikleri zaman sözleri her konuda kesin doğrular gibi algılanır; borsa, hava durumu ve savaş gibi. Rüyaların ve onların yorumlarıyla ilgili olarak yapılan açıklamaların da gelecekle ilişkisi var kuşkusuz. Kanıtları da falan adam veya kadın rüyasında görmüş olmasıdır... Hâlihazırda itibar ve ilgi gören bir olgudur bu.

Rüya ve düş konusu uzun ve derin bir araştırmayı gerektirir. Tıpla, kültürle, dinle ve bilimle ilgili boyutları var. Bu konuyu en geniş boyutlarıyla ele alan bir bilim dalı var. Bu yüzden biz burada bu düşüncelyi üç konu etrafında özetlemek istiyoruz:

Birincisi: Hiç kuşkusuz insanlar rüya görürler. Bunun için ayrıca bir kanıt gerek yoktur.

İkincisi: Bu rüyaların bazısı karışık, anlamsız düşler olabilirler.

Üçüncüsü: Bazısı da vardır ki biz bunlara sadık rüyalar diyoruz. Ben burada peygamberlerin rüyalarından söz etmiyorum. Peygamberlerin rüyaları vahiyden bir parçadır. Allah ile iletişimin, Allah'tan vahiy almanın bir örneğidir. Mesela Hz. Yusuf (a.s) rüyasında Güneşi ve Ayı görmüştür. Bu vahiydir. Resulullah'ın (s.a.a) Mekke'nin fethini rüyasında görmesi de vahiydir.

Sadık rüya görmek için mümin, muttaki, günahlardan, haramlardan kaçınan veya Allah'ın veli kullarından biri olmak şart değildir. Bilakis herhangi bir insan da sadık bir rüya görebilir. Nitekim Kur'an-ı Kerim Mısır Azizi'nin şöyle dediğini bize aktarmaktadır:

Hükümdar, “Ben (rüyamda) yedi zayıf ineğin yediği, yedi semiz inek ve yedi yeşil başak ile yedi kurumuş başak görüyorum...” dedi.⁽¹⁾

Yine Kur'an-ı Kerim'de şöyle deniyor:

1- Yusuf, 43.

“Ey hapis arkadaşlarım! Biriniz efendisine şarap sunacak. Diğeriniz ise asılacak ve kuşlar onun başından yiyecek. Öğrenmek istediğiniz konu böylece kesinleşmiştir.”⁽¹⁾

Bunlar sadık rüyalarlardır. Evet, biliyoruz karmaşık düşler ve sadık rüyalar var. Düşünce bazında herkesin kabul ettiği bir gerçektir bu. Fakat biz rüya konusunu sadık rüyalar veya karmaşık düşler temelinde ele alamayız. Peygamberlerin gördükleri düşler ise, bambaşka bir konudur. Hatta biz bir rüyanın sadık rüya olduğunu teşhis etsek bile, bu sefer kimin yorumlayacağı konusu gündeme gelir. Mesela Firavun’un rüyasını kim yorumlayacak? Böyle bir rüyanın yorumu için bir peygambere ihtiyaç vardır. Yine “iki hapisane arkadaşı”nın gördükleri rüyayı kim tabir edebilir? Bunun için de peygambere ihtiyaç vardır.

Rüya Delil Olur Mu?

Bizim açımızdan açıktır, şer’i açıdan rüya delil sayılmaz. Hiç kimse şu işi yapacağım,

çünkü rüyada gördüm diyemez. Ya da ticareti bırakmak istiyorum yahut karımı boşayacağım, çünkü rüyada gördüm gibi bir gerekçe ileri süremez. Bir kimse ön cephede bulunuyorsa, diyelim ki füze fırlatma gücü de var, ama üstlerine müracaat etmeden tutup o füzeyi fırlatırsa ve sırf rüyada gördüğü için üstlerine karşı sorumluluğunun kalmadığını düşünürse bu kesinlikle yanlış olur. Evet, rüyaların psikolojik etkisi var, müjde ve itminan içerirler ve nihayetinde bereketli olurlar. Ama bu, objektif bir durum değildir. Yüce Allah boşuna bir şey yapmaz. Ama acaba rüya benim kesinlikle itimat edeceğim yakini ve ilmî bir yöntem midir? Cevap: Rüya itimat edilmez ve hiçbir amel rüya temeli üzerinde bina edilmez.

Allah Neden Gaybın Kapısını Kilitlemiştir?

İnsanlara yönelik şefkati ve keremiyle insanın emrine birçok ilim ve irfan kapısını musahhar kılmıştır. O yüzden mesela insanoğlu günümüzde teknoloji, iletişim, akli ve felsefi araştırmalar alanında akıllara dur-

gunluk veren ilerlemeler kaydetmiştir. Buna rağmen yüce Allah gaybın kapısını kilitli tutmuştur. Niçin?

Bize bütün imkânları bahşeden, birçok ilim ve irfan kapısını önümüzde açan yüce Allah hiç kuşku yoktur ki bir hikmete mebni olarak gaybın kapısını kilitlemiştir. Bunu kesinlikle biliyoruz ki yüce Allah cimri değildir; böyle bir şey nasıl olsun ki; O, cömertlerin en cömerdidir.

İşte bu yüzden diyoruz ki yüce Allah bize merhamet edip acıdığı için bu kapıyı kapatmıştır. Örneğin: Aramızda birine yüce Allah gayb ilmini bahşetmiş olsun ve ona babasının falan gün öleceğini, annesinin şu hastalığa yakalanacağını, karısının, oğlunun ve kendisinin başına şu şu kötü şeylerin geleceğini bildirsin. Soru şu: Bütün bunları öğrendikten sonra bu adamın hayatı nasıl olacak? Diyelim ki yüce Allah insana ölümünün ne zaman olacağı ilmini verdi. Adamın elinde tanıdığı herkesin nasıl ve ne zaman öleceklerine dair bir liste olsun. Bu adamın hayatında huzur namına bir şey kalır mı?

Şimdi, biz herhangi bir adamın kanser hastalığına yakalanmış ve hastanede yatan bir yakınının üç ay sonra öleceğini öğrendiğimiz zaman bu adamı görmeye dahi katlanamıyoruz, üzüntüsünü gördüğümüz için. Peki, biraz önce işaret ettiğim o gayb bilgisine sahip olursak buna nasıl tahammül edeceğiz?

Bu durum peygamberler için de geçerlidir. Biliyoruz ki onların tahammül düzeyleri, güçleri ve tahammül kabiliyetleri bambaşkadır. Allah, bize karşı merhametli olduğu ve bizim için normal bir hayat murat ettiği için bu kapıyı bize kapatmıştır. Aynı şekilde yüce Allah bizim emek vermemizi, çalışmamızı, cehd etmemizi, öğrenmeye çalışmamızı, bilmemizi, sabretmemizi ve tahammül etmemizi istemiştir. Şu dünya sınavlar dünyasıdır. Bir süreç öngörmektedir ki tekâmül, yücelme, imtihan ve deneyim buna bağlıdır. Eğer her şey apaçık önümüzde olsa hayat durur. Hâlbuki yüce Allah hayatı hikmet esasına dayandırmıştır.

Bu yüzden yüce Allah'ın bazı peygamberlerine bildirdiği gaybi bilgiler de maslahat

miktarıncadır ve insanların hayatlarıyla, dinleriyle, gelecekleriyle, dinî, dünyevi ve uhrevi huzurlarıyla irtibatlıdır. Yüce Allah rahmeti ve hikmeti gereği bu kapıyı açık tutmamıştır.

Geleceğe Dair Haberleri Nasıl Öğrenebiliriz?

Şu hâlde, buraya kadar yaptığımız özetten sonra bir sonraki gece vereceğimiz ve konumuzun da ikinci kısmını oluşturan konuya geçebiliriz. Konumuz şu: Geleceğe dair haberleri öğrenmek istediğimiz zaman, geleceğe dair haberlerin doğru, sağlıklı, en azından tatmin edici tek ve kesintisiz yolu, ilahi bir kaynak esasına dayananıdır. Biz bu yola nasıl ulaşabiliriz? Ulaştığımız zaman nasıl kullanacağız? İşte buradan hareketle alametler ve ahir zaman konusuna girmek istiyorum.

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun.

İkinci Bölüm

GAYB VE GELECEK HABERLERİNE İLİŞKİN İSLAMİ BAKIŞ

Seyyid Haşan Nasrallah'ın (Allah onu
korusun) h. 1436 / m. 31.10.2014 Perşem-
be günü düzenlenen Aşura gecesinde
yaptığı konuşma

KUR'AN VE SÜNNET GAYBIN EN ÖNEMLİ İKİ KAYNAĞIDIR

Geçen konferansımızda, insanların günümüzde ve geçmişte geleceğe dair haberlere büyük önem verdiklerini söylemiş ve şunu vurgulamıştık: Geleceğe dair haberler gaybın kapsamına girer. Gaybı da Allah'tan başka kimse bilemez. Yüce Allah bu tür bilgileri insanların genelinden gizlemiştir. Kuşkusuz yüce Allah insanların önünde ilim kapılarını açık tutmuş; ama bu bilgi türünün, yani gaybın kapısını kapatmıştır ki bu onlara yönelik rahmetinin göstergesidir. Bu sayede hayatları istikamet bulmuş ve tabii bir şekilde akışına devam etmektedir. Yine yüce Allah bir hikmet ve hedef gereğince bazı kullarını da gaybın bir kısmına muttali kılmıştır. Bu konuda gözlemlediğimiz hikmet şudur: Geleceğe dair haberlere ulaşmanın tek ve amaca ulaştırıcı yolu bu haberin gaybı bilene, yani

yüce Allah'a dayanıyor olmasıdır. Geleceğe dair haberleri bu yolla elde etmemiz gerekir. En önemlisi de vahiydir. Biz Müslümanların elinde bu bağlamda son derece önemli iki kaynak vardır. Bunların ilki Kur'an-ı Kerim'dir. İkincisi ise bize kadar ulaşan hadisler ve rivayetlerdir.

İlk kaynak yani Kur'an-ı Kerim'e gelince, biz Müslümanlar hemfikiriz ki içeriğinin tümü kesin olarak Allah'tan gelmiştir. Bütünüyle Allah'tandır. Bu nedenle ıstılahta, Kur'an'ın Allah'tan süduru kat'idir. Yani kesin olarak Allah'tan südur etmiştir. Kur'an'da ve bu özelliğinde kuşkuya, şüpheye ve tartışmaya yer yoktur. Kur'an'ın iki kapağının arasında ki her şey Allah'ın kelimasıdır. Geride önemli bir husus olarak bizim ayetlerin anlamlarını ve delaletlerini anlamamız kalıyor. Ayetler Allah'tandır, bu kesin ve tartışılmazdır.

Kur'an-ı Kerim ve Gelecekte Haber Verme

Kur'an-ı Kerim'de gaybe dair bilgiler ve gelecekte haberler yer alır. Daha doğrusu (daha önce işaret ettiğim gibi gaybın anlamını geniş

tutacak olursak) Kur'an'ın önemli bir kısmının konusu bu hususlardan ibarettir. Ancak konuşmamızın konusunu oluşturan gelecekte haber verme, yeryüzünde meydana gelecek olaylar ve haberler mevzusu Kur'an-ı Kerim'de değişik yerlerde ele alınmıştır.

Ancak Kur'an-ı Kerim'in gelecekle ilgili olarak bize verdiği haberler sadece ahir zaman hadiseleri değildir. Bilakis zaman zaman herhangi bir hikmete mebni olarak Resulullah'ın (s.a.a) zamanına yakın bir zaman diliminde meydana gelecek hadiselerle de değinmiştir. Rum Suresi bunun örneklerinden biridir. Resulullah (s.a.a) Mekke'de iken müminlerin sayısı son derece az, buna karşın müşriklerin sayısı oldukça fazlaydı. O tarihlerde İranlılarla Romalılar arasında bölgeye yakın bir yerde savaş meydana geliyor. İran ve Roma dünyanın en büyük iki imparatorluğuydu. İranlılar Mecusi, Romalılar da Hristiyan'dı. O savaşta Mecusiler, Hristiyan Roma'yı yeniyorlar. Mekke müşrikleri sevinirler. Çünkü kendilerine yakın müşrikler olarak kabul ettikleri Mecusiler, mümin Hristiyanları yenmişler. Bu olayı bir

hayırlı gelişme olarak nitelendirerek kendilerinin de Muhammed'e (s.a.a) galip geleceklerine yorarlardı. İşte bu olay üzerine Rum Suresi nazil olarak gelecekte olacak hadiseyi haber verir:

Elif, Lâm, Mîm. Rumlar, yakın bir yerde yenilgiye uğradılar. Onlar, bu yenilgilerinden sonra birkaç yıl içinde galip geleceklerdir. Önce de, sonra da emir Allah'ındır. İşte o gün müminler, Allah'ın yardımını için sevinirler. Allah, dilediğine yardım eder. O, üstündür ve hikmet sahibidir.⁽¹⁾

Bu haberin amacı Resulullah'ın (s.a.a) kendisine inen vahiy yoluyla insanlara söylediklerine yönelik imanını dile getirmek, bu arada Müslümanların ve başkalarının inancını da güçlendirmektir. Yani bu gelecekte haber vermenin o zaman için bir takım amaçları vardı ve bazı hikmetlere dayanıyordu.

Başka bir yerde de buna dair bir örneğe rastlıyoruz. Müşriklerin sayısı son derece kalabalıktı. Buna karşılık Müslümanların sayısı

çok azdı. Müşrikler her fırsatta Müslümanlara sizi yeneceğiz diyorlardı. Aslına bakacak olursanız bu dedikleri zahiren objektif ve mantıklıydı. İki taraf arasındaki maddi güç dengesi diye bir şeyden söz edilemezdi. Ne sayı ne maddi imkânlar ne de başka bir şey itibariyle bir denklikten bahsedilemezdi. Yüce Allah Mekke’de çok önceden buyuruyor (ki bu içinde aynı zamanda meydan okuma da olan ayetlerden biridir):

Yoksa, “Biz güçlü ve galip bir topluluğuz.” mu diyorlar?! Yakında toplulukları bozguna uğrayacak, arkalarını dönüp kaçacaklardır.⁽¹⁾

Burada yüce Allah müminlere yakın bir zamanda gerçekleşecek bir zafer vaat ediyor ve bunu önceden haber veriyor.

Üçüncü ve son bir örnek de Fetih Suresi’nde yer alan şu ayettir:

“Gerçekten Allah, Elçisi’nin rüyasını doğru çıkardı (gerçekleştirdi). Allah dilerse, mutlaka güven içinde, başlarını-zı tıraş ettirmiş ve(ya) kısaltmış olarak

1- Kamer, 44-45.

korkmadan Mescidu'l-Haram'a gireceksiniz. Allah, sizin bilmediğinizi biliyordu. Bu yüzden bundan önce (size) yakın bir fetih verdi.”⁽¹⁾

Nitekim bir süre sonra bu ayette vaat edilen olay gerçekleşti. Resulullah (s.a.a) ve beraberindeki Müslümanlar Mekke'ye başlarını tıraş etmiş olarak girdiler.

Gelecek Salihlerindir

Geleceğe ilişkin haberler veren birçok ayet vardır. Konumuzu ilgilendiren ayetlerin üçünü ele alacağız burada:

Birinci ayet: Yüce Allah şöyle buyuruyor:

“Biz ise, o topraklarda ezilmiş olanlara lütfederek onları önderler yapmayı ve onları mirasçılar kılmayı istiyoruz.”⁽²⁾

Burada yüce Allah, iradesinden söz ediyor, yeryüzünde zayıf bırakılanlara iyilik edeceğini, onlara lütufta bulunacağını, onları yeryüzünün önderleri ve yöneticileri yap-

1- Fetih, 27.

2- Kasas, 5.

cağını, dolayısıyla onların yeryüzünü bütün hükümet ve yöneticilerden miras alacaklarını söylüyor.

İkinci ayet:

“Allah, sizden iman edip doğru işler yapanlara, onlardan öncekileri yeryüzüne egemen kıldığı gibi onları da egemen kılacağını, beğendiği dini onlar için yerleştireceğini ve korkularını güvene çevireceğini vadetti. Onlar bana ibadet ederler, hiçbir şeyi bana ortak koşmazlar. Artık bundan sonra kim küfre saparsa, işte onlar fasıktırlar.”⁽¹⁾

Burada salih müminlere yönelik ilahi vaat-ten söz ediliyor. Ayette yüce Allah'ın salih müminleri yeryüzünün halifeleri yapacağı, onları egemen yöneticiler kılacağı, güven ve barış içinde yaşayıp herhangi bir endişe ve korku duymayacakları belirtiliyor.

Üçüncü ayet:

Gerçekten Zikir'den (Tevrat'tan) sonra Zebur'da da, “Yeryüzüne mutlaka salih

1- Nur, 55.

kullarım mirasçı olacaklar.” diye yazdık.⁽¹⁾

Zebur’da yeryüzünün geleceğinin salihlerin geleceği olduğu, toplum ve yönetimin salihlerden oluşacağı yazılıdır. Bu Kur’an metinleri gayet açıktır ve ayetlerinin anlamları da aynı oranda açık ve nettir. Kısacası insanların geleceği ve yeryüzünün geleceği mustazaf salihlerin eline geçecektir. Bundan maksat da ahir zamanda, kıyametin kopmasından önce kurulacak hükümettir.

Rabbani Önderlik ve Salihlerin Geleceği

Bu anlama birçok ayet delalet eder. Yukarıda zikrettiğimiz ayetlerin ilkinde Allah’ın iradesinden (istiyoruz/nurîdu), ikincisinde vaa-dinden, üçüncüsünde yazılmıştan (mektuptan) söz ediliyor. Ancak Kur’an-ı Kerim ahir zamanda bu evrensel hükümeti kimin kuracağını ayrıntılı olarak zikretmez. Aslında bu konuya hiç girmez. Bu gibi ayrıntılardan Hz. Peygamber (s.a.a) söz eder. Müfessirler

bu gibi ayetleri tefsir ettiklerinde bir takım rivayetlere başvururlar ki konuyu en açık şekilde önümüze koysunlar. Kuşkusuz bu vaad ahir zamanda büyük bir el aracılığıyla gerçekleşecektir; Mehdi'nin (a.s) eliyle. Yüce Allah zulüm ve zorbalıkla dolmuş yeryüzünü onun aracılığıyla adaletle dolduracaktır.⁽¹⁾ Mehdi (a.s) Resulullah'ın (s.a.a) soyundan, yani Fatıma'nın (a.s) soyundandır. Şia'dan ve Ehlisünnet'ten gelen birçok rivayette bu husus en ayrıntılı şekilde ele alınmıştır.

Aynı şekilde biz Müslümanlar efendimiz Mesih'in (a.s) de yeryüzüne tekrar döneceğine inanırız. Mehdi (a.s) ve Mesih'in (a.s) eliyle salih ve mustazaf müminlerin dünya üzerindeki varislikleri, egemenlikleri gerçekleşecektir. Şu yeryüzünde barış, adalet ve refah devleti kurulacaktır. Yaratılışın ilk anlarından itibaren beşeriyetin beklentisi içinde olduğu bütün umutları da gerçekle-

1- bk. Şeyh Saduk, Muhammed b. Ali b. Babeveyh el-Kummi, *Kemalu'd-Din ve Tamamu'n-Ni'me*, tahkik, tashih ve talik: Ali Ekber Gaffarî. Tab: Muharrem 1405, ş. 1363; baskı ve dağıtım, İslami Neşriyat Müessesesi, Camiatu'l-Müderresin, Kum, s. 258.

şecektir inşaallah. Bu ise Kur'an kaynağına dönmek şeklinde olacaktır.

Rivayetlerdeki Geleceğe Dair Haberler

İkinci kaynak ise hadis-i şeriflerdir. Bu konuyla ilgili, gelecek haberleri, gayb ve ahir zaman konusu hakkında Müslümanların Resulullah'tan (s.a.a) rivayet ettikleri veya Ehlibeyt İmamları'ndan (hepsine selam olsun) gelen hadislerdir. Bu konuyla ilgili yüzlerce rivayet ve hadis vardır. Bazı âlimler gelecekte ve gaybdan haber veren bu tür hadislerin sayısının binleri bulunduğunu söylemişlerdir. Mesela bazı kitaplarda "el-Melahim ve'l-Fiten" (Büyük Hadiseler ve Fitneler) şeklinde bağımsız bölümler vardır ki bundan maksat geleceğe dair haberlerdir. Son zamanlarda bazı âlimler şu veya bu şekilde Mehdi (a.s) ile irtibatı olan bütün rivayetleri her hangi bir tedkike, ayıklamaya ve tahkike tabi tutmadan genel rivayet mecmualarında derleme yoluna gitmişlerdir.

Bu nedenle elimizde Peygamber Efendimizden (s.a.a) rivayet edilen ve geleceğe dair

haberler içeren birçok rivayet vardır. Geleceğe dair haberler derken de Resulullah'tan (s.a.a) sonrasını kastediyoruz. Bir kimse bu hadis ve rivayetleri farklı açılardan ele alıp taksim edebilir. Ama ben bunları üç kısma ayıracam; çünkü bu taksimin araştırmamızın neticesiyle doğrudan ilgisi vardır.

Gelecektekten Haber Veren Rivayetlerin Taksimi

Birinci Kısım: İmam Mehdi (a.s) ile ve ahir zamanda kurulacak evrensel devlet ile ilgisi kesin olarak tespit edilemeyen gelecek ve gayb hadisleri. Bu hadisler sadece “gelecekte şu olay olacaktır...” gibi ifadeler içermektedirler. Örneğin “İnsanlar şöyle bir zamana denk geleceklerdir veya ümmetim şöyle şöyle bir zamandan geçecektir.”⁽¹⁾ denilmektedir. Bu gibi rivayetlerin büyük çoğunluğu İmam Mehdi (a.s) konusuyla irtibatlı görünmemektedir.

1- bk. Şeyh Kuleyni, Muhammed b. Yakub, *el-Kâfi*, tashih ve tahkik: Ali Ekber Gaffarî, 4. baskı, y. 1365, el-Haydari matbaası, Daru'l-Kütübi'l-İslamiyye, Tahran, c. 2, s. 91 ve 296, c. 8, s. 308.

Bu kısım rivayetlerde örneğin Peygamber Efendimiz (s.a.a) vefatından sonraki herhangi bir aşamaya dikkat çekmektedir. Mesela, bir zaman gelecek Ümeyyeoğulları hâkimiyeti ele geçireceklerdir, buyurmaktadır. Bu gibi rivayetler zulüm ve Ümeyyeoğulları'nın yönetim tarzıyla ilgili bölümlerde mevcuttur. Mesela Ümeyyeoğulları'nın yönetimlerinin son bulacağına dair rivayetler. Sonra Abbasi hilafetinin yıkılışından haber veren rivayetler. Abbasilerin görüp geçirecekleri durumlara veya Moğol saldırılarına ilişkin haberler. Dünya hâllerine, harpler, yöneticiler, emîrlar, âlimler, hafızlar, kadınlar, erkekler, sosyal ilişkiler, baba oğul ilişkisi gibi konuları içeren rivayetler. Güneşin batıdan doğması, Ay ve Güneş tutulmaları, kesif yağmurlar ve büyük depremler gibi kevnî hadiselerle değinen rivayetler. İşte bu gibi rivayetlerin tümü bu tür haberlere ve geleceğe dair gelişmelere değinmektedirler.

Mesela Şeyh Müfid'in *el-İrşad*⁽¹⁾ adlı eserinin

1- bk. Şeyh Müfid, Muhammed b. Muhammed, *el-İrşad fî Marifeti Hucecillahi ale'l-İbad*, tahkik ve

ikinci cildinde bu gibi rivayetlerin büyük bir kısmı derlenmiştir. Bu rivayetlerde kıyafetlerden, kitaplardan, mescitlerden ve Mus-haflardan bahsedilmektedir. Hem Şia hem de Ehlisünnet kaynaklarında yer alan bu rivayetlerde hakikaten önemli detaylar ve bu türden haberler yer almaktadır. Şu anda h. 1436 yılındayız. Şöyle bir dünyaya ve dünya üzerinde meydana gelen gelişmelere, geçmişte olup bitenlere baktığımız zaman bu rivayetlerin ve hadislerin haber verdiklerinin çoğunun gerçekleştiğini görürüz.

İkinci kısım: Bunlar da İmam Mehdi (a.s) ile irtibatları kesin olan alamet ve olayları içeren hadislerden ibarettir ya da en azından bir şekilde bununla ilgilidirler. Ama hiç kimse, söz konusu haber gerçekleştiğinde hadisenin gerçekleşmesi ile İmam Mehdi'nin (a.s) zuhuru arasında şu kadar bir zaman fasılası var diyemez. Bilakis bu konu zaman fasılası itibariyle açıktır. Bu yüzden mesela bu hadiselerin bazısı geçmişte gerçekleşmiş

tashih: Müessesetu Ali'l-Beyt (a.s), yayınlayan: Mu'temeru'sh-Şeyh Mufid, basım yeri: Kum, tarih: h. 1413, ilk baskı, c. 2, s. 368.

olabilirler ya da Hz. Mehdi'nin (a.s) zamanından çok uzak bir dönemde vuku bulmuş olabilirler ve bu süre asırları alabilir. Yine de doğrusunu Allah herkesten daha iyi bilir.

Örneğin “Şu şu olay olmadan bu iş olmayacaktır.” ya da “Şu şu olaylar olmadan sizin istediğiniz şey olmayacaktır.”⁽¹⁾ denilmektedir. Bu hadiselerin, şahsiyetlerin ve olayların Hz. Mehdi (a.s) ile irtibatları şu açıdandır ki bu olaylar onun zuhurundan önce gerçekleşeceklerdir. Ama burada bir zaman tahdidinde bulunmak mümkün değildir.

Bu bağlamda birinci ve ikinci kısımda yer alan bazı rivayetlerin değerlendirilmesinin bir sakıncası yoktur. Birinci kısım hadislerde geçen Abbasi devletinin kurulması ve yıkılması gibi konuları ele alan rivayetler gibi. Ama Abbasi devleti ile Mehdi'nin (a.s) zuhuru arasındaki zamanın miktarı bilinmemektedir.

Üçüncü kısım hadislere gelince: Bu kısma giren hadislerde işaret edilen hadiseler za-

1- bk. İbn Ebi Zeyneb en-Nu'mani, *el-Gaybe*, tahkik: Faris Hassun Kerim, 1. baskı, yıl: 1422, Mihr Matbaası-Kum, Envaru'l-Huda yay. s. 33.

mansal olarak Hz. Mehdi (a.s) ile irtibatlıdır-
lar. Bazı rivayetlerde mesela Mehdi'nin (a.s)
kıyamı ele alınır. Bazılarında doğrudan doğ-
ruya belli bir tarih verilir. Mesela Ramazan
ayında ya da mesela şu senede olacaktır deni-
yor. Yani zaman belirlenmesi söz konusudur.

Bu gibi alametler zamansal olarak da İmam
Mehdi'yle (a.s) irtibatlı oldukları için biz
onları “özel alametler” olarak nitelendiri-
yoruz. Bu gibi rivayetler hem Şia'da hem
de Ehlisünnet'te mevcuttur. Süfyanî'nin,
Horasanî'nin ve Yemani'nin ortaya çıkışı gi-
bi.⁽¹⁾ Burada üzerinde durulan alamet “hu-
ruç” yani ortaya çıkıştır. Yani bu kişi mevcut
da olabilir. Ama konu ortaya çıkışıyla ilgi-
lidir. Yani kişinin yeryüzündeki varlığıyla
ilgili değildir.

1- bk. Şeyh Saduk, İbn Babeveyh, Muhammed b.
Ali, *el-Hisal*. Tahkik ve tashih: Ali Ekber Gaffarî.
Yayına hazırlayan: Camiatu'l-Müderresin. Ba-
sım yeri: Kum. Tarih: h. 1403, birinci baskı, c. 1,
s. 303. İmam Cafer Sadık'tan (a.s) şöyle rivayet
edilmiştir: “*Şu beş olay Mehdi'nin (a.s) zuhurun-
dan önce gerçekleşecektir: Yemani'nin ve Süfyanî'nin
ortaya çıkışı, gökten bir münadinin seslenmesi, (bir
ordunun) çölde yere batması ve Nefs-i Zekiyye'nin
öldürülmesi.*”

İmam Mehdi (a.s) ile zaman ve bağlantı olarak ilgili olan hadiselerden biri de Nefs-i Zekiyye'nin Kâbe'de Rükün ile İbrahim Makamı arasında öldürülmesidir. Bazı rivayetlerde şöyle deniyor: Öldürülen kişi Hz. Hasan soyundan gelen Haşimî bir gençtir. Henüz delikanlı çağında olacaktır. Yine buna benzer bir olay da gökten bir ılığın gelmesidir. Bazı rivayetlerde Cebrail'in gökte ılık atacağı ve Mehdi'nin (a.s) gelişini haber vereceği, adını zikredeceği, zafer kazanacağını bildireceği zikredilmektedir. Cebrail, Mehdi'nin (a.s) bütün insanlara kendi dilleriyle hitap edeceğini de söyleyecektir. Yine rivayetlerde belirtildiğine göre bu ses aynı anda yeryüzünde yaşayan herkesin kulağına girecektir. Bu sesin kendine özgü bir şiddeti de olacaktır. Kimi rivayetlerde gökten gelen bu ılığın duyulması ile birlikte insanları bir ürperti tutacağı da ifade edilmektedir. Mehdi (a.s) ile doğrudan ilgili olan hadiseleri içeren bazı rivayetlere göre bu ılığın duyulmasından birkaç gün veya birkaç hafta sonra Mehdi (a.s) zuhur edecektir. Bazı rivayetlerde ise zuhurun, ılığın duyulduğu gün gerçekleşeceği dile getirilmektedir.

Bu olaylardan biri de çölde bir topluluğun yerin dibine girmesidir. Şöyle ki: Süfyanî denen kişi ortaya çıkınca bir orduyu Hicaz'a, birini de Irak'a gönderir. Hicaz'a gönderdiği ordu Medine'de atalarının (Yezid b. Muaviye) yaptığı cinayetlerin benzerlerini gerçekleştirir. İşte bu ordu Medine ile Mekke arasındaki yolun başında yerine dibine geçirilir ve yok edilir. Geride sadece iki adam kalır. Bu hadis hem Ehlişünnet kaynaklarında hem de Şia kaynaklarında yer almaktadır.

Bu gibi hadiseler Mehdi'nin (a.s) zuhuru ile eş zamanlı hadiseler olarak isimlendirilir. Bütün bunlar dar bir zaman dilimi çerçevesinde değerlendirilir, bir sene veya birkaç ay hatta birkaç gün gibi. Bazı rivayetlerde Mehdi'nin (a.s) zuhuru ile eş zamanlı bu olayların meydana gelişi oyadaki ilmeklere benzetilmiştir;⁽¹⁾ boncuk tanelerinin peş peşe dizilmesi gibi.

1- bk. İbn Ebi Zeyneb, Muhammed b. İbrahim, *el-Gaybe*. Tahkik: Ali Ekber Gaffarî. Yayına hazırlayan: Neşr-i Saduk. Basım yeri: Tahran. Basım tarihi: h. 1397, birinci baskı, s. 255. Şöyle deniyor: *"Süfyanî'nin, Yemani'nin ve Horasanî'nin çıkışı aynı sene, aynı ay ve aynı gün gerçekleşecektir. Tıpkı oyunun ilmeklerinin dizilişi gibi."*

Buna göre söz konusu olaylar birbirleriyle bağlantılı ve peş peşe vuku bulacaklardır. İşte bu alametlere özel alametler denir.

Şu hâlde elimizde üç kısım rivayet var. Birinci kısım rivayetler genel anlamda gelecekte vuku bulacak haberleri içerir. İkinci kısım rivayetler doğrudan bağlantı veya zamansal aynılık söz konusu olmaksızın bir şekilde Mehdi ile irtibatı olan hadiseleri kapsar. Üçüncü kısım rivayetler ise doğrudan İmam Mehdi (a.s) ile irtibatlı hadiselerden söz etmektedir, belli bir zamansal bağlantı yani.

Bu güne gelecek olursak, bazı kimseler bu alamet ve haberleri sahih bir yöntemle ele almaktadırlar. Bazı kimseler ise her şeyde olduğu gibi bunları da yanlış bir yöntemle değerlendirmektedirler. Tıpkı ilim gibi, su gibi, silah gibi. Çünkü bunlardan kötü bir şekilde istifade edilebildiği gibi iyi bir şekilde de de istifade edilebilir.

Geleceğe Dair Haberleri Öğrenmenin Yararları

İster Mehdi (a.s) ile ilgili olsun ister olmasın ahir zamandan ve alametlerden söz eden bu

haberleri bilmemizin veya muttali olmamızın ne yararı var?

Bazıları bunları bilmemizin veya bilmememizin hiçbir faydası yok diyorlar. Eğer bu rivayetler sahih iseler zaten içerikleri gerçekleşecektir ve gerçekleşince de mahiyetlerini öğrenmiş olacağız. Bu yaklaşım kesinlikle doğru değildir. Bunları bilmemizin, öğrenmemizin ve kavramamızın gerçekten çok büyük faydaları vardır:

Akidevi Faydalar

Yüce Allah bize gelecekte söz ediyorsa ve bu bilgileri içeren ayetlere Kur'an'da yer veriyorsa ayetlerin sayısı biraz daha artsın diye mi bunu yapmış yoksa bir hikmete dayalı olarak mı bunları zikretmiştir? Hiç kuşkusuz yüce Allah'ın peygamberlerine (hepsine selam olsun) bildirdiği bütün gayb haberlerinin bir hikmeti vardır ve kullarına yönelik rahmetinin eserleridir. Peygamber Efendimiz (s.a.a) bütün bu rivayetler kapsamında bunca ayrıntıyı dile getirmişse acaba Hz. Peygamber (s.a.a) bir hikmete, rahmete ve amaca mebni olarak mı bütün bunları

Müslümanlara haber vermiş yoksa hiçbir anlamı olmaksızın mı zikretmiştir? Kesinlikle bunların bir amacı ve hikmeti vardır. Yüce Allah, resullerini ve nebilerini (hepsine selam olsun) bir maslahat için gaybe muttali kılmıştır. Bizim bu bildirmenin gerisindeki hikmeti, faydayı ortaya çıkarmış olmamız veya çıkaramamamız fark etmez. Kesin olarak biliyoruz ki bunun bir hikmeti vardır.

Peygamberleri Tasdik Etmek

Akide bağlamında, bu hadisleri incelemenin, onları tespit etmenin ve doğruluklarını ortaya çıkarmanın büyük faydaları vardır. Peygamberler (hepsine selam olsun) ne zaman kavimlerine gelmişlerse mutlaka onlardan peygamber olduklarının delili istenmiştir. Bir peygamberin peygamberliğinin delili, gösterdiği mucizedir. Nitekim Peygamberimizin (s.a.a) de mucizesi veya mucizeleri vardır ki insanlar peygamberliği başka şeylerle karıştırmassınlar ve Peygamber; nebilik, resullük ve gayb ile temas hâlinde olma iddiasında bulunan herhangi bir adam konumuna düşmesin.

Geçmişteki peygamberlerin, mesela Musa (a.s) ve İsa'nın (a.s) gösterdiği mucizeler arasında gelecekte haber vermeleri de yer alır. Şu şu olay gerçekleşecektir... demişlerdir örneğin. Rivayetlerde belirtildiği gibi Hz. İsa (a.s) insanlara gaybdan haber verirdi, evlerinde neler olduğunu söylerdi. Peygamberimizden (s.a.a) de -sıhhatleri kesinlik kazandıktan sonra- gelecekteki hadiselerle ilgili muazzam bir rivayet yekunu aktarılmıştır. Sonra geçmiş ve bu günümüzü gözlemliyoruz, okuyoruz ve görüyoruz ki Peygamberimizin (s.a.a) sözünü ettiği hadiselerin çoğu gerçekleşmiş, vuku bulmuştur. Bu, Peygamber'in (s.a.a) doğru sözlülüğünün bir delili değil mi? Daha doğrusu Peygamberimizin (s.a.a) yüceliğini kanıtlamaz mı? Diğer bir ifadeyle bu yüce peygamberin (s.a.a) ilminin kıyamet gününe kadar olan ve olacak olan şeyleri kapsadığını göstermez mi? Hz. Muhammed'in (s.a.a) peygamberliğine iman eden bizler, bütün bunları gördüğümüzde onun peygamberliğine, üstünlüğüne, yüceliğine olan imanımız artar. Alın size bu tür haberlerin büyük faydalarından biri.

Bir adam gelse, bir şeyden bahsetse ve bu dediğinin doğruluğu ortaya çıksa, sonra bir olayı daha haber verse ve bu da dediği gibi çıksa, yüz kadar olayı anlatsa ve hepsi de olduğu gibi çıksa, bu durum onun değerlendirmelerine yönelik güvenimizi artırır; hatta gaybdan söz etmese bile. Peki, bir peygamber gelip vahiy aracılığıyla size gaybdan haber verse, kıyamet gününe kadar yüzlerce yıl boyunca şunlar şunlar olacak dese, yani gaybi hadiselerden haber verse ve bunların kahir ekseriyeti de bu güne kadar dediği gibi çıksa ve bunun gibi gelecekte de benzerleri gerçekleşse, bu, akideye büyük faydası olan bir bilgi türü olmaz mı? Bir de düşünün, biz bu bilgileri ihmal etsek ve kitaplarda kalmasını seyretsek, hiçbir fayda edinmeyeceğiz!

Psikolojik Faydalar

Çok önemli bir konu. Gelecek umudundan bahsediyoruz. Günümüzde stres geçmişteki herhangi bir zamankinden çok daha fazladır. İnsan ruhu ağır baskı altındadır. Geçmiş zamanlarda Doğu'da bir olay meydana geldiğinde Batılılar bundan haberdar olamaz-

lardı. İran'da olan bir şeyi Afrikalılar bilemezdi. Çünkü iletişim çok ağırdı. Herkes sadece kendi yaşadığı yerdeki gelişmeleri bilebilirdi. Ama günümüzde özellikle uydu televizyonları ve iletişim araçları sayesinde her şeyden haberdar oluyoruz ve dünya çapında meydana gelen gelişmeler de büyük oranda birbiriyle irtibatlıdır. Aynı şekilde geçmişte bugünkü gibi bütün bir yer küresini çekip çevirmeye dönük kapsamlı plan ve projeler de olmazdı. Bugün durum değişmiştir. Artık uluslararası ve bölgesel çekişmeler, afetler, hastalıklar ve tehdit edici olgular... söz konusudur. Her alanda, düşünsel, askerî, çevresel ve kültürel bazda... gittikçe artan milyarlarca insandan söz ediyoruz. Bu olguların tümü üst üste binince ve gelecek umudu da yoksa depresyon kaçınılmaz olur. Bu nedenle bir umudun, bir ufkun olması zorunludur. Umut derken İlâhî umuttan söz ediyoruz. Bir zaman gelecek mustazaf müminler adaletle hükmedecekler. Evrensel barışı tesis edecek, dünya çapında refahı hâkim kılacaklar. İlmin önünde öyle ufuklar açacaklar ki bugüne kadar hiç kimse bu ufka ulaşamamış olacak... gibi bir umut.

İnsan bu umuda sıkı sıkıya sarılır. Ona adeta tutulur. O zaman da insanda bir kararlılık, bir irade ve çalışma azmi uyanır ki bu umuda kendini hazırlasın, ruhunu donatsın.

Geleceğe Hazırlanmanın Faydaları

Bu da son derece önemli bir husustur, özellikle ayrıntılı olarak ele alındığı zaman önemi daha bir belirginleşir. Hiç kuşkusuz bu hacimdeki evrensel bir hadise her bakımdan önem arz eder. Düşünebiliyor musunuz, bütün tağutlar, zorbalar yerle bir olacak, yeryüzünde mustazaf salih müminlerin hâkimiyeti kurulacak. Daha önce benzeri görülmemiş tarihî ve evrensel bir olaydan söz ediyoruz. Hiç kuşkusuz bu da bir anda gerçekleşmeyecek, tesadüfen de olmayacak. Bilakis ulaşılmaması için bir takım ön hazırlıklara ihtiyaç vardır. Bir kere zihinsel ve düşünsel olarak hazır olmak gerekir. Çünkü bu hacimdeki evrensel bir hadise için insanın hazırlığa ve donanımına ihtiyacı vardır. Bu demektir ki peygamberlerin rüyası gerçekleşecek ahir zamanda. Bir kerede ve bir anda da olmayacak. Öncesinde bir takım

işaretleri, alametleri ve delilleri belirmeden olmayacak. Yani bir sabah uyandığımızda bütün tağutların yerle bir olduğunu ve yeri-ne adil devletin kurulduğunu göreceğiz gibi bir durum söz konusu olmayacak. Kısacası İlâhî adalet devletinin kurulmasını sağlayacak araçlar bizzat insanların kendileridir.

Bunun da öncesinde belirecek bir takım alametlere ihtiyacı var. Bize düşen psikolojik ve kültürel hazırlık, teçhiz ve donanımdır. Mesela Hz. Musa (a.s) ve peygamberliği bekleniyordu. İsrailoğulları yüzlerce yıl onun gelişini beklediler. Firavun tarafından işkenceye uğratılıyorlardı, köleleştiriliyorlardı. Ama onların bir umudu vardı. İsrailoğulları peygamberleri onlara haber vermişlerdi: Büyük bir peygamber gelecek ve sizi Firavun'dan, size karşı yapıp ettiklerinden, korkunç zulmünden kurtaracak... Musa'nın (a.s) ortaya çıkacağı zamanın yaklaştığına ilişkin alametler de vardı. İsrailoğulları bu alametlerin neler olduğunu bilirlerdi. Firavun ve adamları da bunları öğrenmişlerdi. Bu yüzden Musa'nın doğacağı yıl olarak tahmin edilen yılda doğan bütün erkek ço-

cuklarını kesmeye karar vermişlerdi. Amaçları bütün alametlerin o yıl doğacağını gösterdiği Musa'nın doğuşunu engellemekti.

Deyim yerindeyse beklenen Musa'yı (a.s), kavminin kendilerini Firavun'dan kurtarması için bekledikleri bu peygamberi rastgele bekliyor değillerdi. Bilakis daha önce bildikleri alametlerden dolayı bekliyorlardı.

Efendimiz İsa Mesih (a.s) de öyle. Bütün Yahudiler doğuşunu bekliyordu. Ama Merjem onu doğurduğunda tutup suçladılar ve zulmettiler. Bu yaptığının büyük bir günah olduğunu söylediler. Oysa yüzlerce yıldır Efendimiz Mesih'i (a.s) beklediklerini de biliyorlardı. Ondan önce gelen peygamberler de onun geleceğinin müjdesini vermişlerdi. Ondan söz etmişlerdi. Onun doğacağı döneme ilişkin alametler de herkesin dilindeydi.

Bizim Peygamberimiz (s.a.a) de Yahudilerin kitaplarında yazılıdır. Onu biliyorlardı. Doğacağı günü gözlüyorlardı. Araplara, ahir zaman peygamberinin bu topraklarda doğacağını söylüyorlardı. Hristiyanlar da biliyorlardı. İran'da da biliniyordu. Selman-ı Fa-

risî Resulle (s.a.a) karşılaşmak için İran'dan çıkıp gelmişti.

İşte böylesine muazzam bir olay, yani Mehdi'nin (a.s) zuhur ve Mesih'in (a.s) yeryüzüne yeniden gelişi gibi bir hadise ön belirtisiz, hazırlıksız, psikolojik, ruhsal, kültürel, düşünsel, pratik ve sosyolojik donanımsız tesadüfen ve de ansızın olmaz. Bunun için pozitif, ciddi ve hakiki bir beklenti olması gerekir. Çünkü Mesih'ten (a.s) beklenen, Yahudiler yeniden ona komplolar kursunlar diye yeryüzüne gelmesi değildir. Aynı şekilde Mehdi'den (a.s) de beklenen tıpkı dedesi Ebu Abdullah Hüseyin'in yüzüstü bırakılması gibi insanlar tarafından yüz üstü bırakılması, yeni bir Kerbela'nın, yeni bir şehadetin olması için zuhur etmesi değildir. Bilakis yardımcıları, ibadet eden müminlerden oluşan ve yeryüzüne varis olacak taraftarları olsun diye beklenmektedir. O zaman yüce Allah velilerine hareket ve ortaya çıkış iznini verir. Aslında bu muazzam olayın faydaları bunlarla sınırlı değildir, ama zamanımız bundan fazlasını anlatmaya elverişli değildir.

Umudun Yaklaşması

Böyle bir beklentinin diğer bir faydası da şudur: Özellikle İran gibi mesafelerin oldukça uzak oldukları ülkelerde gözlemliyoruz. Diyelim ki bir yerden bir yere gidiyorsun. Bakıyorsun yolun kenarına tabelalar konulmuş. Üzerinde mesafenin yakınlığını gösteren rakamlar yazılmış. Bu tabela gidilen yerin yakın olduğuna ilişkin ümidi besler, umuda yaklaşıldığını gösterir. Bu da kişinin varma azmini biraz daha kamçılar.

Bizler de yüzlerce yıldır şu günkü hâlimizi yaşarken, eğer herhangi bir karine veya alamet olmasaydı, hiç kuşkunuz olmasın bir tür depresyon ve çöküş hâlini yaşayacaktık. Hatta Kur'an ayetlerini bile bazıları içerdikleri geleceğe dair haberleri kıyamet gününe işaret ediyorlar diye yorumlarken bu ümitsizlik daha bir tahammül edilemez bir hâl alırdı.

Ama elimizde alametler, haberler ve beklentiler var, olacaklara dair. Mesela biri bana yüz hadisenin gerçekleşeceğini söyler de bunlardan diyelim ki yirmi tanesi gerçekleşirse bu, umudun daha bir yaklaştığına

delalet eder. Bu yüzden geleceğe umutla bakmak güçlü bir irade, sağlam bir azimet ve sarsılmaz bir ciddiyet duygusunun oluşması için kaçınılmaz bir olgudur.

Geleceği Gösteren Alametler

Ama bizim kesintisiz bir umut beslemekle birlikte alametleri beklememiz gerekir. Çünkü hadiseyi gerçekleştiren umut değildir. Yüce Allah iradesi gereği bu ilahi vadin gerçekleşmesi için bir takım ön belirtiler, olaylar ve vakıalar halk etmiştir. Bu koşulların büyük kısmını insanın sorumluluğu oluşturmaktadır. Ama alametler bize mesafenin yakınlığını ve varış anının yaklaştığını gösterir. Özel alametler ise alabildiğine yakınlaşmış vaktin aylar, haftalar sonra, belki de aynı gün gerçekleşeceğini söyler.

Bu nedenle alametler bize bir işaret, bir görüş ve bir basiret kazandırır; onun ışığında hidayet, açıklık ve delil üzere yolumuza devam ederiz. Önümüzdeki gelecek biraz daha açık olur. Başarının, zaferin temel şartıdır bu.

Son bir bölüm kaldı. O da söz konusu alametleri, hadisleri ve rivayetleri nasıl değerlendireceğiz konusudur. İnşaallah bir sonraki gece bu konuyu ele alarak bitireceğiz.

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun.

Üçüncü Bölüm

ZUHUR ALAMETLERİNİN İNCELEME METODUNA İLİŞKİN KURALLAR VE BUNLARIN TATBİKİ

Seyyid Hâşan Nâsrallah'ın (Allah onu
korusun) h. 1436 muhârrem (m. 2.11.2014)
ayının dokuzuncu (Tasua) geces i Aşura
meclisinde yaptığı konuşma

Giriş

Çok önemli bir noktaya gelmiş bulunuyoruz. Geleceğe dair haberleri ve ahir zamanda olacakları içeren rivayetlerle ilgili olarak varmak istediğimiz sonuçları ele alabiliriz artık. Bu vardığımız nokta İmam Mehdi (a.s) meselesiyle doğrudan irtibatlıdır. İşte bu gece bu konuyu tamamlamak istiyorum.

Hadis Metinleriyle Amel Etme Metodu

Hz. Resulullah'tan (s.a.a) bir haber geliyorsa ve onun “şöyle şöyle...” buyurduğu belirtiliyorsa, öncelikle kimin bu haberi Resulullah'tan (s.a.a) naklettiğini görmemiz gerekir. Kitaplarda “falandan, o da falandan, o da Resulullah'tan (s.a.a) şöyle rivayet etmiştir.” gibi ifadeler yer alır. Bir kere ilmî kurallar ve ölçüler dâhilinde bu rivayetlerin kabul edilebilir olduklarını, güvenilir sayıldıklarını teyit etmemiz gerekir.

Ben aslında meseleyi basitçe ele almak istiyorum; ilmî kavramları kullanmak istemiyorum.

Nakledilen her hadisin hiç kuşkusuz bir metni, bir de rivayet zinciri (senedi) var. Büyük âlimlerden birinin rivayet ettiği bir hadis ezberlemiştim. Hadisin apayrı bir güzelliği, bir çekiciliği vardı. Bu yüzden zihnime takılıp kaldı. Rivayet zinciri güzel, metni güzel. Ravilerden biri aktarıyor: Ben Ebu'l-Hasan'dan duydum, o Ebu'l-Hasan'dan, o Ebu'l-Hasan'dan, o Hasan'dan, o Hasan'dan, o Hasan'dan, o da Hasan b. Ali'den (a.s) şöyle rivayet etmiş: *"Şüphesiz güzellerin en güzeli, güzel ahlaktır."*⁽¹⁾

1- bk. *el-Hisal*, İbn Babeveyh, Muhammed b. Ali. Tahkik ve tashih: Ali Ekber Gaffarî. Yayına hazırlayan: Camiatu'l-Muderrisin, baskı yeri: Kum. Baskı tarihi: h. 1403, birinci baskı, s. 29. Hadis şöyledir: Bize Ebu'l-Hasan Ali b. Abdullah b. Ahmed Esvari şöyle rivayet etti: Bize Ebu Yusuf Ahmed b. Muhammed b. Kays es-Siczi el-Müzekkir şöyle rivayet etti: Bana Ebu Muhammed Abdulaziz b. Ali es-Serahsi Merveruz denilen yerde şöyle rivayet etti: Bana Ebu Bekir Ahmed b. İmran el-Bağdadi anlattı ki: Bize Ebu'l-Hasan şöyle dedi: Bize Ebu'l-Hasan rivayet etti ki: Bize Ebu'l-Hasan rivayet etti ki: Bize Hasan, o Hasan'dan, o Hasan'dan *"Güzellerin en güzeli, güzel ahlaktır."* şeklinde rivayet etti.

Dolayısıyla “falandan... falandan...” dediğimiz zaman bunun adı senet, yani rivayet zinciridir. “Şüphesiz güzellerin en güzeli, güzel ahlaktır.” dediğimiz zaman da bunun adı metindir.

İslam âlimleri, Hz. Resulullah’tan (s.a.a) ve Ehlibeyt’ten (a.s) aktarılan her rivayetin doğru ve sahih nakil olduğunu kabul etmenin bir zorunluluk olmadığı hususunda ittifak etmişler; daha doğrusu bu hususta âlimler arasında icma vardır. Hiçbir âlim, her rivayeti kabul ederiz, ne araştırırız ne de sıhhatini tedkik ederiz dememiştir... Bu yüzden Müslümanlar arasında bize kadar ulaşan hadislerin içinde sahih olanları olduğu gibi sahih olmayanların, kabul edilebilir olanları olduğu gibi itibar edilmeyenlerin olduğu hususunda tam bir icma oluşmuştur.

Şeyh Saduk şöyle der: Rivayet zincirinde geçen ilk Ebu’l-Hasan, Muhammed b. Abdurrahim et-Tusteri; ikinci Ebu’l-Hasan, Ali b. Ahmed el-Basri et-Temmar; üçüncü Ebu’l-Hasan, Ali b. Muhammed el-Vakıdî’dir. Yine rivayet zincirinde geçen birinci Hasan, Hasan b. Arafe el-Abdi; ikinci Hasan, Hasan b. Ebu’l-Hasan el-Basri; üçüncü Hasan ise Hasan b. Ali b. Ebu Talib’dir (a.s). [Hasan kelimesi Arapça’da güzel anlamına gelir.]

Yine âlimler arasında ittifakla kabul görmüş bir husus daha vardır. O da şudur: Gerek Hz. Resulullah'ın (s.a.a) hayatında gerekse vefatından sonra hadis uydurup onları Resulullah'a (s.a.a) nispet eden kimseler vardı. Bundan dolayı âlimler “ilmu'r-rical” ve “ilmu'l-hadîs” adında ilim disiplinleri oluşturmuşlardır ki rivayetleri incelesinler ve gerçeği açığa çıkarsınlar. Mesela falanca adam yüz bin hadis ezberlemiş. Âlimlerimiz onun aktardığı bütün hadislerin sahih olduğunu kabul etmezler. Hiçbir Müslüman rivayet edilen bütün hadislerle sahih, makbul ve mutlaka itibar edilmesi gereken muamelesi yapmaz.

Bu nedenle senet araştırmasına önem verilir. Senet derken de hadisin “fulan an fulan...” şeklindeki rivayet zinciri kısmını kastediyorum. Bu inceleme sonucu ravinin doğru sözlü, doğruluğuyla tanınmış ve güvenilir olduğunu tespit ederler. Bunun yanında rical ilmini ve hadis ilmini okurlar ki gelen rivayet hakkında sağlıklı bir hüküm verebilsinler. Bunlar uzmanlık gerektiren hususlardır.

Rivayetlerin Kabulünde İzlenmesi Gereken Akli Yöntem

Diyelim ki insanların avamı için meseleleri akli yönetime uygun olarak basitleştirmek istiyoruz. Mesela: "Senin kardeşin vefat etti." dediler. Bunu duyar duymaz taziyeleri kabul etmek, cenaze merasimi gibi görevleri ifa etmek için gidersin. Acaba herhangi bir insan bize böyle bir haber verirse hemen kabul eder miyiz? Söz gelimi bu haberi veren kişi yalancı biri ise, dediklerini hemen kabul etmek, doğru saymak yerine en azından başka bir yerden teyit etmeye çalışırız. Hatta tanımadığın biri sana kardeşinin başına falan olay geldi veya evinde şu hadise meydana geldi dese, bu haberleri olduğu gibi kabul edip ona göre davranmaman gerekir, bilakis bu söylenenlerin doğruluğunu teyit etmen gerekir.

Mevzu Hadisler

Görüldüğü gibi normal hayatta insanlar ancak güvenilir kimselerden duydukları haberlere göre hareket ederler. Bu yüzden hadis-i şerifler hakkında da böyle bir tutuma sahip olmak gerekir. Özellikle dinimizin,

şeriatımızın, cihadımızın, ahlaki davranışlarımızın, orucumuzun ve namazımızın hükümlerini ilgilendiren hadisler söz konusu olduğunda daha bir titiz olmamız gerektiği apaçık ortadadır. Bir kimsenin Resulullah'tan (s.a.a) bir şeyi haber vermesi hemen tasdik etmemizi gerektirmez.

Özellikle geleceğe dair haberler konusunu ele alıyorsak bu konudaki haberleri daha dikkatlice ele almak durumundayız. Bu alanda daha derinlikli bir tetkike ihtiyacımız var. Çünkü Müslüman âlimler özellikle bu alanda yaygın bir şekilde hadis uydurulduğu hususunda görüş birliği içindedirler.

Bu konunun uzmanı âlimler şöyle demişlerdir: En çok hadis uydurmasına maruz kalan iki alan vardır: Biri “melahim ve fiten” (büyük hadiseler ve fitneler) alanı, biri de faziletler bahsidir. Bazı Yahudi din bilgileri de sonradan İslam'a girmişler, Yahudilere dair kıssaları aktarmışlar ve bunları Hz. Peygamber'e (s.a.a) nispet etmişler veya nispet etmemişler, ancak bazı kimseler bu kıssaları peygamberlere (hepsine selam olsun) aitmiş gibi kullanmakta bir beis görmemişler. Bun-

larsa hiçbir şekilde makbul değildirler. Bir haberin kabul edilebilmesi için en azından bilinen ve güvenilen kimseler tarafından aktarılmış olması gerekir. Çünkü o zaman bunların nakilleri muteber ve sahihtir diyebiliriz. Bundan sonra da metni anlama, sözü kavrama ve benzeri konulara eğiliriz.

Şu hâlde bu dönemde tüm erkek ve kız kardeşlerimize ilk tavsiyemiz ellerine geçen her kitaba veya gördükleri her rivayete sırf ahir zamandan söz ediyorlar diye itibar etmemeleri ve onları esas alıp görüş ve davranışlarını onlara bina etmemeleridir.

Bilmelisiniz ki ortalıkta sayısız uydurma hadis var. Bunların yanında rivayet zincirleri (senetleri) belli olmayan, tanınmayan kimselerin rivayet ettiği çok sayıda hadis var. Bunları esas almamız mümkün değildir.

Mehdilik Meselesi ve Realize Edilmesinin Önemi

Metin ve nass bağlamında bu gibi rivayetleri ele aldığımız zaman ilk etapta anlam itibariyle mütevatir veya müstefiz olan riva-

yetler doğrultusunda rahatlıkla diyebiliriz ki İmam Mehdi (a.s) konusu esas itibariyle herkesçe kabul edilmiştir. Örneğin Şiiler açısından bizler inanıyoruz ki Muhammed b. Hasan, Hüseyin'in (a.s) soyundan ve Resulullah'ın (s.a.a) zürriyetindendir. Hâlihazırda doğmuştur. Şu şu sıfatlara sahiptir. Rivayetlerde de bu hususlar yer almaktadır. Müslümanların geneli açısından ise temel kabul görmüş görüş, onun Fatıma'nın (a.s) soyundan olmasıdır. Bu konuda da herhangi bir görüş ayrılığı görülmemektedir. Dolayısıyla Mehdi meselesinin aslı Müslümanlar arasında tartışma konusu değildir.

Süfyanî meselesi: Bu konuda sayısız rivayet var.⁽¹⁾ Bir insan Müslümanların kaynaklarında yer alan konuyla ilgili rivayetlerin çoklu-

1- bk. Şeyh Saduk, İbn Babeveyh, Muhammed b. Ali, *el-Hisal*. Tahkik ve tashih: Ali Ekber Gaffarî. Yayına hazırlayan: Camiatu'l-Müderrisin. Basım yeri: Kum. Tarih: h. 1403, birinci baskı, c. 1, s. 303. İmam Cafer Sadık'tan (a.s) şöyle rivayet edilmiştir: “Şu beş olay Mehdi'nin (a.s) zuhurundan önce gerçekleşecektir: Yemanî'nin ve Süfyanî'nin ortaya çıkışı, gökten bir münadinin seslenmesi, (bir ordunun) çölde yere batması ve Nefs-i Zekiyye'nin öldürülmesi.”

ğundan hareketle Süfyanî'nin ortaya çıkışının kesin bir hadise olduğunu söyleyebilir. Ama ayrıntılar söz konusu olduğunda ortada bir takım zayıf ve birbiriyle çelişen rivayetlerin olduğunu söylemek durumundayız. Bunun için de titiz bir tetkike ihtiyaç vardır.

Yemanî'nin ortaya çıkışının aslı: Rivayetlerde bu konu gayet açıktır. Aynı durum Horasanî ile ilgili rivayetler için de geçerlidir. Ya da Doğu'dan İmam'ın zuhuruna zemin hazırlayacak bayrakların çıkması meselesi için de söz konusudur. Yine sayha -çığlık- hadisesi de böyledir. Ben özellikle beş ya da altı alamet üzerinde durmak istiyorum. Çünkü bu konuyla ilgili bazı alametler vardır ki son derece ayrıntılıdır. Eğer her alamet üzerinde durmak istersek her biriyle ilgili onlarca rivayetle karşılaşacağız. Örneğin çığlık veya gökten gelen çağrı ya da gökten gelen korkunç ses, Süfyanî'nin ordusunun Medine'den Mekke'ye doğru harekete geçerken çölde batması hadisesi.

Hatta Sahibu'z-Zaman'dan (a.s) önce ortaya çıkan Hasanî bir seyyidden söz eden rivayetler için de söz konudur bu detaylı anla-

tım. Şu hâlde rivayetlerde kendilerinden söz edilen şahıslar da söz konusudur. Bu bağlamda çekinceli davranmak gerekir. Dolayısıyla bu konu da başka herhangi bir konu gibidir. Nasıl ki Kur'an-ı Kerim'in ticareti yapılıyor, silah mesela iyilik için de kötülük için de kullanılıyor, bu bilgi de kötü amaçlar ve yalan iddialar için kullanılabilir.

Mehdilik İddiaları

Abbasoğulları zamanından günümüze kadar birçok kişi Mehdilik iddiasıyla ortaya çıkmıştır.⁽¹⁾ Bunların hiçbirisi doğru değildir. Çünkü rivayetlere göre vadedilen Mehdi zulüm ve zorbalıkla dolmuş yeryüzünü adaletle dolduracaktır.⁽²⁾ Bu husus ayetlerde

1- bk. Şeyh Müfid, Muhammed b. Muhammed, *el-İrşad fi Marifeti Huvecillahi ale'l-İbad*, tahkik ve tashih: Müessesetu Al'il-Beyt (a.s). Yayına hazırlayan: Mu'temeru's-Şeyh el-Müfid. Basım yeri: Kum, basım tarihi: 1413 h. Birinci baskı: c. 2, s. 369. Şöyle deniyor: "Altmış yalancı ortaya çıkacak ve her biri peygamberlik iddiasında bulunacak. Ebu Talib soyundan on iki kişi ortaya çıkacak ve kendilerinin imam olduklarını ileri süreceklerdir."

2- bk. Şeyh Saduk, Muhammed b. Ali b. Babeveyh

adalet devleti ile ilgili olarak varit olan bir husustur. Oysa Mehdilik iddiasıyla ortaya çıkanların hiçbiri adalet devletini gerçekleştirememişlerdir.

Yıllar önce meydana gelen bir hadiseyi hatırlıyorum. Tam olarak 1979 yılının Teşrin-i Sani ayının 20'sinde İran İslam devriminin zaferinden birkaç ay sonra, yani hicri 1400 yılının 1 muharreminde, diğer bir ifadeyle yeni hicri 14. asrın ilk gününde bir olay meydana geldi. Ne oldu biliyor musunuz? İki adam etraflarına silahlı adamlar toplayarak Mekke'de Mescid-i Haram'ın yanında bir araya geldi. Birinin adı Cuheyman el-Atibi, diğerinin adı Muhammed b. Abdullah el-Kahtani idi. Cuheyman, yanındaki silahlı kişileri vadedilen Mehdi olduğunu iddia ederek Muhammed b. Abdullah el-Kahtani'ye biat etmeye çağırdı. Bir çatışma sırasında da el-Kahtani öldürüldü. Cuheyman önce

el-Kummi, *Kemalu'd-Din ve Tamamu'n-Ni'me*, tahkik, tashih ve talik: Ali Ekber Gaffarî. Baskı tarihi: Muharrem 1405 hk. 1363 hş. Camiatu'l-Müderri-sin müessesine tabi Müessesetu'n-Neşri'l-İslami tarafından Kum'da basılmıştır. s. 258.

tutuklandı, sonra idam edildi. O tarihlerde dilden dile yayıldı ki Kahtani Mehdilik iddiasında bulunmuştu. Bu olay İran'da İslam devriminin zaferle sonuçlanmasından sonra gerçekleşiyordu. Bu olayı maşrik kıssasına uyarlamak mümkün olduğu gibi Horasanî'nin İran'da ortaya çıkacağına dair rivayetlerle de örtüştürülebilir. Nitekim Mehdi de Mekke'de ortaya çıkıyordu. Zamanlama, koşullar, olay ve sonrasındaki gelişmeler itibariyle manidar bir olay. Böyle şeyler var ve var olmaya da devam edecekler.

Hz. Resulullah'tan (s.a.a) bazı kimselerin çıkıp Mehdilik iddiasında bulunacakları rivayet edilmiştir. (Nitekim seyyidler de en çok bundan korkuyorlar. Çünkü Mehdi'nin Fatıma'nın soyundan, Hasan ve Hüseyin'in zürriyetinden olması şartı vardır. Özellikle bunlardan birinin adı Muhammed ve babasının adı da Hasan ise iddia daha da ciddileşiyor). Bu yüzden İran'da Mehdilik iddiasında bulunan kimseler bulunmaktadır.⁽¹⁾

1- Ebu Abdullah es-Sadık'tan (İmam Cafer Sadık'tan) rivayet edilmiştir ki: Öncesinde Haşimoğulları'ndan on iki kişi Mehdilik iddiasıyla

Abbassiler zamanında böyle olaylar daha çok oluyordu. Buna karşılık Süfyanîlik iddiaları ise daha az oluyordu. Müslümanların ortak görüşüyle onun sancağı sapıklığın göstergesidir. Bu yüzden birinin kendisinin Süfyanî olduğunu iddia etmesi zordur. Ama bir kimsenin kendisinin rivayetlerde iyi olarak nitelendirilen şahsiyetlere uyarlaması daha kolaydır.

Kısaca şunu söylesek yeterlidir: Mehdi-lik, Horasanîlik, Yemanîlik, Hasanîlik veya Nefs-i Zekiyyelik iddiasında bulunan hiç kimse her hangi bir delil ortaya koyabilmiş değildir. Delilleri ne olabilir ki? Delil ve ilim olmadan da bu tür iddiaları tasdik etmek mümkün değildir. Çünkü bilgi ifade eden herhangi bir delilin ortaya konulması mümkün değildir. Doğal olarak bütün bunlar tarihsel olarak duygusal nedenlerle, istismar etme amacıyla, taraftarların ve destekçilerin kutuplaşmasıyla ortaya çıkabilmişlerdir.

ortaya çıkmadıkça Zamanın Kaimi (Mehdi) ortaya çıkmaz. Bunların her biri halkı kendisine çağıracaktır. bk. *el-Gaybe*, Şeyh Tusi, s. 437 ve 428. İlamu'l-Vera, s. 426. Allame Meclisi de *el-Bihar* adlı eserinde nakletmiştir: c. 52, s. 209 ve 47.

Şu hâlde diyelim ki bir haberi, bir alameti ve bir şahsiyeti kabul ettik ve bunun ahir zamanda gerçekleşeceğine inandık, bu takdirde son derece dikkatli ve çekinceli davranmak durumundayız. Belki de alametlerden söz etmenin, onları anlamamanın ve ahir zaman haberlerini değerlendirmenin en faydalı tarafı da budur.

Zuhur Alametlerinin Uyarlanmasının Tehlikeleri

En önemli konuların başında kuşku yoktur ki alametlerin somut karşılıklarına uyarlanması gelmektedir. Yani şu alamet gerçekleşmiştir veya rivayetlerde sözü edilen şahsiyet falancadır demek. Böyle şeyler söylemek iddia sayılmazlar. İddiacıların yalanları tarih boyunca sabitleşmiştir. Ama bazen insanlar hadiseleri ve unvanları bizimle çağdaş olan bazı kimselere uyarlayabiliyorlar. Üstelik sözünü ettikleri şahıslar da kendileri ile ilgili böyle bir iddiada bulunmayabiliyorlar.

Daha önce rivayetlerin taksiminden söz etmiştik. **Birinci kısım**, Hz. Resulullah'ın (s.a.a)

ahir zamandan, yöneticilerden, mescitlerden, adetlerden, geleneklerden, krallardan, emîrlerden, kadınlardan, Mushaflardan, tabiat olaylarından, savaşlardan, hastalıklardan... söz ettiği genel haberleri ihtiva etmektedir demiştik. Ama Hz. Resulullah (s.a.a) bunları Mehdi'nin (a.s) zuhuruyla irtibatlandırmamıştır. Evet, bu gibi hadislerin söz ettikleri hadiseler, bugün yaşadığımız zamanları göz önünde bulundurduğumuz zaman bazıları gerçekleşmiştir, bunda en küçük bir ihtilaf yoktur. Bunların bazıının gerçekleştiği hususunda ihtilaf eden iki kişi bulamazsınız.

Mesela şu hadisi ele alalım: *“Erkekler kadınların kıyafetlerini giyecek, kadınlar da erkeklerin kıyafetlerini giyeceklerdir.”* Bu olay şu anda gerçekleşmiş bulunuyor. Emevî devletinin, Abbasî devletinin yıkılması ile ilgili haberler de gerçekleşmiştir. Bunda en ufak bir tartışmaya mahal yoktur. Çünkü bizim açımızdan tahakkuk eden şey ilim düzeyindedir, şüphe veya şek düzeyinde değildir. Kesindir. Bu türden olup da gerçekleşen ve sabit olan çok olay vardır.

İkinci kısım alametler ise Mehdi'nin zuhuruyla bağlantılıdır. Ama zuhur zamanıyla da irtibatlı oldukları kesin değildir. Bu gibi alametler geneldirler. Mesela Abbasî devletin yıkılışı genel alametlerden biridir denebilir. Aynı şekilde bazı rivayetlerde ilim Kufe'de ortadan kalkacak ve ismi Kum olan bir şehirde parlayacaktır denilmektedir.⁽¹⁾ Ki

-
- 1- bk. Allame Meclisi, Muhammed Bakır b. Muhammed Taki, *Biharu'l-Envar el-Camiatu li-Dü-reri Ahbari'l-Eimmeti'l-Athâr*, Yayınlayan: Daru İhyai't-Turasi'l-Arabi, basım yeri: Beyrut, basım tarihi: 1403 hk. 2. baskı, c. 57, s. 213. İmam Cafer Sadık'tan (a.s) şöyle rivayet edilir: İmam'ın yanında Kufe'den söz edildi. İmam şöyle buyurdu: “Çok yakında Kûfe şehri müminlerden boşalacak, yılanın kendi yuvasına girdiği gibi ilim Kûfe'den uzaklaşacak ve Kum adındaki bir şehirde ortaya çıkacaktır. Orası ilim ve fazilet madeni olacaktır. Öyle ki yeryüzündeki hiç kimse, hatta gerdek odasındaki yeni gelinler bile fikrî mahrumiyet içinde yer almayacaktır. Bunlar, bizim Kaim'imizin (a.s) zuhuruna yakın bir zamanda gerçekleşecektir. Allah, Kum şehri ve ahalisini, İslam'ın mesajını ulaştırmak için İmam Mehdi'nin (a.s) halefi edecektir. Eğer böyle olmazsa, yeryüzü ehlini batırarak içine alır ve yerde hüccet baki kalmaz. İlim bu şehirden doğu ve batıya yayılacaktır. Böylece insanlara delil tamamlanacak, kendisine din ve bilginin ulaşmadığı hiç kimse kalmayacaktır. O zaman Kaim

bu da genel bir alamettir. Ama bu olay ne zaman gerçekleşecek? Bunu bilemeyiz. Ayrıca bazı genel alametler şu ana kadar gerçekleşmiş bulunuyorlar. Bunda kimsenin kuşkusu yok ve bunda bir problem de görünmemektedir. Ama bazıları hâlâ gerçekleşmemiştir.

Üçüncü kısım alametler ise özeldirler. Yani rivayetlerde bunların Mehdi'nin (a.s) zuhuruyla irtibatlı oldukları belirtilmiştir. Bunları da özel olarak zikredecek olursak şunlardan müteşekkildirler: Süfyanî, Yemanî, Horasanî, gökten gelen çığlık, çölde gerçekleşen yere batış... Burada zaman da belirtilmiş. Aynı günde, aynı ayda meydana gelmek gibi.⁽¹⁾ Örneğin gökten gelecek korkunç

(a.s) zuhur edecek, onun zuhuruyla Allah'ın kullarına olan öfke ve gazabı ortaya çıkacaktır. Çünkü Allah, kulları O'nun hüccetini inkâr etmedikçe onlardan intikam almaz."

- 1- Mesela Ebu Abdullah'tan [İmam Cafer Sadık'tan] (a.s) şöyle rivayet edilmiştir: Üçünün, Süfyanî'nin, Horasanî'nin ve Yemanî'nin zuhurları aynı sene, aynı ay ve aynı günde gerçekleşecektir. En doğruya ileten sancak ise Yemanî'nindir. Çünkü o hakka davet eder." *el-Gaybe*, Nu'manî, s. 255. Benzeri bir rivayet de Şeyh Tusî'nin *el-Gaybe* adlı kitabının 443 ve 446 sayfalarında yer almak-

çığlık ile ilgili olarak hem recep ayının hem de ramazan ayının adı geçiyor. Dolayısıyla bir tek çığıktan bahsedilebildiği gibi birden fazla çığıktan da bahsedilmiş olabilir.

Çölde meydana gelecek yere batma hadisesi: Bilindiği gibi bu ordu Mehdi'yi (a.s) tutuklamak üzere Medine'den Mekke'ye doğru yola çıkar ve çölde yerin dibine batır.

Bu rivayetdeki sorun kime ve hangi orduya tatbik edileceğiyle ilgilidir.

Bir de alametin meydana geleceği **zamanı bilmemek** var: Bizler birbirini takip edecek ve aynı zaman diliminde gerçekleşecek bu hadiselerin ne zaman gerçekleşeceklerini bilmiyoruz. Kimin bildiğini de bilmiyoruz. Hiç kimse de bütün bunları bildiğini iddia edemez. Ama bazı özel insanların elinde Hz. Resulullah'tan (s.a.a) gelen bilgi olabilir ki o da bize kadar ulaşmamıştır.

Bu tür rivayetlerin içeriklerinin pratikte uyarlanması için Mehdi'nin (a.s) zuhuru gerekli bir şart değildir. Sorun, bazı kimse-

tadır. *İlamu'l-Vera*, s. 429; Allame Meclisi de *el-Bihar* adlı eserinde nakletmiştir. c. 52, s. 210.

lerin rivayetlerde geçen şahsiyetleri hâlihazırda mevcut bazı şahsiyetlere uyarlamak istemelerinden kaynaklanıyor. Çünkü bu gibi alametlerin gerçekleşmelerinin ilk şartı Mehdi'nin (a.s) kıyamı ile hak devletinin kurulması ile eş zamanlı olmaları değildir. İlahi adaleti uygulayacak hak devletinin kurulması zuhuru takip eden sene gerçekleşecektir. Bu nedenle üçüncü kısım alametlerle ilgili olarak konuşmak istediğim tehlikelerin en önemlisi işte bu bilgiye dayanmayan **uyarlama meselesidir**.

Mesela insanlara: Falanca adam Süfyanî'dir, dediğim zaman, bunun anlamı "Mehdi (a.s) altı ay veya beş ay ya da üç ay sonra zuhur edecek"tir. Çünkü bu zamanlama rivayetlerde mevcuttur. İnsanlara desem ki: "Falan adam Yemanî'dir veya Horasanî'dir ya da az önce duyduğumuz ses göklerden kopacağı rivayet edilen çığlıktır." bu, bir ya da iki hafta sonra Mehdi'nin zuhurunu bekleyin anlamına gelir. Konunun önemi buradan ileri geliyor. Bu yüzden sorun tatbik ile ilgilidir. Yani bazı tanımların bazı şahıslara uyarlanması sorunu. İşte bu yanlışır. Çünkü bilgi-

ye dayanmayan bir uyarlamadır. Bu aynı zamanda zandır. Zan ise gerçeklik namına bir şey ifade etmez. Çünkü biz falancanın gerçekten Yemanî veya Süfyanî olup olmadığını bilmiyoruz.

İnsanları saptırmak: Bu türden bilgisiz uyarlamaların bir tehlikesi de insanları saptırmasıdır. Çünkü rivayetin içeriği övgü ise, insanlara buna yardım edin, yok eğer yergi ise bu sefer insanlara onu öldürün demiş gibi oluyorsun.

Mehdilik ve alametleri hususunda şüpheler uyandırmak: Özellikle rivayetlerde geçen özelliklerin bazı şahıslara uyarlanması aşamasında büyük tehlikeler ortaya çıkıyor. Mesela söz konusu şahıs öldüğü zaman bu durum alametler, haberler ve rivayetler hakkında kuşku uyanmasına neden olur. Hatta Mehdilik meselesinin temeline inanmak noktasında kuşkular ortaya çıkar. Bu yanlışlık uyarlama ve özellikleri muayyen şahıslara uyarlamada acele etme bağlamında ortaya çıkmaktadır. Bunun da kesin bir tehlike olduğu tartışma götürmez bir gerçekliktir.

Uyarlama hatası bütün zamanlar için geçerlidir. Bunun nedeni ya istismar etmektir, yani bazı kimselerin sevdikleri kimselere meşruiyet niteliğini kazandırmak isteği etken olabilir. Ya da kitaplarının yaygınlık kazanması isteği olabilir ki bu da bir tür ticarettir. Ama bunun da gerçekten çok büyük tehlikeleri vardır. Bu yüzden uyarlama yanlıştır, yanlışa düşürücüdür. Çok büyük tehlikeleri de vardır.

Günümüzde Gerçekleştirilen Bazı Tehlikeli Uyarlama Örnekleri

Örneğin: Bir ara dediler ki Süfyanî, Saddam Hüseyin'dir. Çünkü şu şu eylemleri gerçekleştirdi. Şimdi Saddam Hüseyin öldü. Yani Süfyanî ortadan kalktı. Ne yapacağız şimdi? Bir diğer örnek, Irak'ta birçok kişi şöyle diyordu: Müslümanları tekfir eden, insanları acımasızca öldüren, boğazlayan ve fütursuzca kan döken Ebu Mus'ab ez-Zerkavi, Süfyanî'dir. Süfyanî'nin sancağı çekilmiş bulunuyor. Aslında mesele alabildiğine karışıktır. Çünkü Süfyanî kuru vadi denilen bir mıntıkada ortaya çıkacak. Burası da Suriye,

Ürdün ve Filistin üçgeninde yer alan bir vadedir. Zerkavi de orada bulunuyordu. Şimdi ise Zerkavi öldü.

Sorun şurada. Bu insanlar bu tür uyarlamalarla dünyada bir çeşit kültür oluşturmuyorlar. Şimdi de Ebubekir el-Bağdadi (DAİŞ'in lideri) var. Bazı insanlara göre Süfyanî odur. Bazı haberlere göre iki günden bu yana Sünnî Ebu Nemr aşiretinden yetmiş kişiyi öldürmüştü. Bazı rivayetlere göre iki yüz kişiyi, bazılarına göre üç yüz kişiyi katletmiş. Erkekleri, kadınları ve çocukları öldürüp boğazlamış.

Bir ara birçok insan İran bayrağından etkilenmişti. Bazıları Humeyni rivayetlerde sözü edilen Horasanî'dir. Çünkü Seyyid'dir. Ayrıca bütün İran Horasan sayılmış. Dolayısıyla Humeyn veya Kum, Horasan'ın bir parçasıdır. Yani İmam Humeyni, Horasanî'dir ve sancağı İmam Mehdi'ye (a.s) teslim edecektir. Ama İmam Humeyni vefat etti. Hatta bazıları İmam Humeyni'nin hastalanıp hastahane de yattığını görünce, rivayetlerde sözü edilen Horasanî Müntezirî'dir, dediler. O da vefat etti.

Şimdi de bazıları şöyle diyorlar: İnkılab rehberi Seyyid Hamenei Horasanî'dir. Onun olmasını herkesten çok isterim. Ama hangi delile dayalı olarak böyle diyorlar? Temeli nedir bu iddianın? Hani nerede karineler?

Evet, zaman zaman bazı sıfatları bazı kişilere uyarlayabiliriz; ama bütün bunlar zan çerçevesinde kalır ve bilgi ve yakın namına bir şey ifade etmezler.

Yemanî'ye gelecek olursak, bu bağlamdaki iddialar çok daha fazladır. Örneğin hâlihazırda Irak'ta iki veya üç kişi Yemanî olduklarını iddia etmektedirler.

Hatta Lübnan'da bazı Hizbullah sempatanları Hizbullah bayrağının Yemanî bayrağı olduğunu ve falancanın⁽¹⁾ da Yemanî olduğunu söylüyorlar. Keşke dedikleri gibi olsa, ama nerde delil? Bizden istenen şey, hakkında bilgi sahibi olmadığımız şeyin üstünde durmamamızdır.

Dolayısıyla uyarlamada yapılan yanlışlık bizi sağlıksız sonuçlara götürür.

1- Kendisini kastediyor. Bazı sevenlerinin kendisinin Yemanî olduğunu iddia ettiklerine işaret ediyor.

Uyarlamada hatanın ısrarla tekrarlanması ise söz konusu alametlerin tümü hakkında kuşkuların uyanmasına yol açar. Bundan çok kararlı bir şekilde kaçınmamız gerektiği ise açıktır.

Niyetin iyi olması tek başına yetmez. Bu gibi hatalar harama yol açar, dengelerin bozulmasına sebep olur.

Mesela biri diyebilir ki: Ben bu tür uyarlamalarla İnkılap rehberine meşruiyet katıyorum. Acaba İnkılap rehberinin fazladan meşruiyete ihtiyacı var mı?

Kuşkusuz İnkılap rehberinin meşruiyeti önemlidir; çünkü bu husus bir takım temellere dayalıdır. Müminler katındaki sevgisini ve kutsiyetini arttıran ise onun davranışları, üslubu, verası, zühdü, hikmeti, cesareti, yüksek ve parlak tecrübesidir.

Hizbullah'ın İlmî Metodu

Mesela bazı insanlar diyorlar ki Suriye'de verilen savaş Süfyanî'ye karşı verilen savaştır. Bizim bu tür sözlere ihtiyacımız yoktur.

Çünkü bunu bilmek mümkün değildir. Savaşımızın meşruluğu fikhî esaslara dayanıyor. Savaşımız meşru, amelî ve reeldir. Dolayısıyla bu tür zorlamalara ihtiyacımız yoktur. Biz Suriye’de Lübnan’ı, Suriye’yi, Filistin’i, bölgeyi ve bölge halklarını Amerikan ve İsrail egemenliğinden, tekfircilerin hâkimiyetinden korumak için direniyoruz. Çünkü tekfirciler iktidarı ele geçirecek olursa, Bağdadi’nin Ebu Nemr aşiretine yaptıklarının aynısını bize yapacaklardır.

Hikâyenin tümü (Horasanî, Yemanî ve Süfyanî hadiseleri) bundan elli yıl sonra vuku bulabilir ve bu tarihte de bizler hayatta olmayabiliriz.

Dolayısıyla bizim buna ihtiyacımız yoktur. Bizim aklımız, mantığımız, kurallarımız, ilkelerimiz ve temel dayanaklarımız var. Elimizde Kur’an, Hz. Peygamber’in sünneti var. Kanıtlama ve yorumsama yöntemlerimiz, sağlam temellerimiz var ve biz bütün hareketlerimizi, davranışlarımızı, şer’î hükümleri anlamamızı, şer’î yükümlülüklerimizi kavramamızı bunlara dayandırırız. Bu kıssaların tümü ise zanna, ihtimallere ve vehimlere da-

yanmaktadır. Önceki gece, gelecek okumalarından, kum ve kahve fallarına bakmalardan ve yıldızlara bakıp gelecekte haber vermelerden bahsetmiştik. Biz bunların hiçbirini istemiyoruz. Bizim elimizde ilim ve irfan var. Bu nedenle şu dünyada her zaman temkinli ve dikkatli olmakla yükümlüyüz.

Evet, elimizde bir “ihtimal” kalıyor ve bunun da bir sakıncası yoktur. Mesela rivayetlerde sözü edilen falan şahıstan maksat falanca kişi ve falanca olaydır diyebiliriz. Evet, bunu bir ihtimal olarak söylersek herhangi bir sakıncası olmaz. Sorun şu ki ihtimaller insanlara kesin bilgiler gibi sunuluyor. Bu konudaki son söz olarak takdim ediliyor. Hüseyinilerde, mescitlerde anlatılıyor. İnsanlara takdim ediliyor. Bunlar büyük zorluklara, sıkıntılara sebep olacak konuşmalardır maalesef.

Özel Alametlerin Özellikleri

Özel alametler söz konusu olduğunda sınırlandırma ve açıklık kaçınılmazdır. (Bazıları ey Seyyid, konuyu bizim açımızdan iyice

zorlaştırdın diyebilir). Özel alametler derken sahih ve muteber rivayetlerde zikredilenleri kastediyorum. Tabi âlimlerin konuya dair ihtilafları da söz konusu olmuştur. Evet, Mehdi'nin (a.s) zuhur edeceği sene Yemanî, Horasanî ve Süfyanî de zuhur edecektir. Gökten korkunç bir çığlık kopacaktır ve çölde yerin dibine batma hadisesi meydana gelecektir. Bu alametleri ele aldığımız zaman yanlışla sapmayız. Sadece bu alametlere dair sağlam bir bilgiye sahip olmamız yeterlidir. Çünkü bu alametler peş peşe gerçekleşeceklerdir. Olaylar birbirini izleyecektir. Olgular alabildiğine açık olacaklardır. Alametnin biz-zat kendine delalet etmesi hadisesinden söz ediyoruz. Önemli olan şey bazı rivayetlerde yer alan husustur. Deniyor ki, falan gelecek ve biz onu tanımayacağız. Bazı rivayetlerde görüyoruz ki örneğin şöyle deniyor: Süfyanî'nin durumunda bir yanılma olmayacak; çünkü o açık, net ve belirgin olacak. Bununla beraber rivayetin devamında şöyle deniyor: Eğer Süfyanî'yi tanıma hususunda yanılırsanız da gökten gelen korkunç çığlık hakkında kuşkuya düşmeyeceksiniz. Dünyadaki her kulak o sesi duyacak. Her millete

kendi dillerinden seslenilecek. Bazıları diyorlar ki, göklerden seslenilmesinden maksat uydu televizyonlarıdır. Bunlara şöyle cevap vermek mümkündür: Şu anda bazı ülkelerde uydu yayını yoktur. Dublaj diyorsanız, aynı anda bütün dünya dillerine aynı anda dublaj yapılması mümkün değildir. Bu yüzden gökten seslenilmesinin bir özelliği ve mucizevi bir tabiatı vardır. Ve kesin bir alamettir. Öyle ki herhangi bir alametle ilgili kuşkuya düşsek gökten gelen ses imdadımıza yetişecek ve apaçık bir alamet olarak herhangi birimizin yanılgıya düşmesine engel olacaktır.

Mehdi'nin (a.s) Zuhuru İçin Vakit Tayin Etmek

Sondan bir önceki başlığımız vakit tayin etme konusu ile ilgilidir. Çünkü bazıları ortaya çıkıyorlar ve Mehdi'nin (a.s) zuhur edeceği vakti tayin ediyorlar, gaybı biliyorlarmış gibi. Mesela altı ay sonra veya falan ayın falan Cuma günü veya Safer ayının 21'inde zuhur edecek diyebiliyorlar. Bunların tamamı yalandır. Bunu kim söylüyorsa yalancıdır. Hiç çekinmeden ve alabildiğine yalın bir

şekilde söylüyorum. Ehlibeyt İmamlarımız (a.s) zuhur için vakit belirtmeyi kesinlikle yasaklamışlardır. Yine Peygamber Efendimizden (s.a.a) zuhur vaktinin belirtilmesinin yasak olduğuna dair hadisler de rivayet edilmiştir. Mesela İmam Sadık'tan (a.s) şöyle rivayet edilmiştir:

“Ey Ebu Muhammed! Biz Ehlibeyt vakit belirtmeyiz.”⁽¹⁾

Peygamber Efendimiz (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

“Vakit belirtenler yalan söylüyorlar.”⁽²⁾

Bu rivayetler vakit belirtmenin yasaklığı, men edildiği hususunda gayet açıktırlar. Vakıtlı belirtenlerin yalancı olduklarını da ortaya koymaktadırlar. Ki buna dair çok sayıda

-
- 1- İbn Ebu Zeyneb en-Nu'mani, *el-Gaybe*, Tahkik: Faris Hassun Kerim, birinci baskı, 1422. Mihr matbaası, Kum. Neşru Envari'l-Huda, s. 289.
 - 2- Kuleynî, Muhammed b. Yakub b. İshak, *el-Kâfî*. Tahkik ve tashih: Ali Ekber Gaffarî ve Muhammed Ahundi. Yayına hazırlayan: Daru'l-Kutubi'l-İslamiyye. Basım yeri: Tahran. 1407 h. 4. baskı, c. 1, s. 368.

hadis vardır. Yine rivayetlerde belirtildiğine göre İmam Cafer Sadık (a.s), Muhammed b. Müslim'e şöyle demiştir:

“Ey Muhammed! Biri sana vakit belirtir şekilde bir haber rivayet etse, onu yalanlamak hususunda bir an bile tereddüt etme. Çünkü biz hiç kimseye bir vakit belirterek haber vermeyiz.”⁽¹⁾

Bu dosyada en önemli mesele kuşku yoktur ki vakit belirtme konusudur. Peki, nereden kaynaklanıyor bu?

Mesela falan adam bir rüya görmüş. Biz rüyanın delil olmadığını söyledik. Ya da falan âlim söylemiş. Nereden bilmiş? Bazı rivayetlerde zuhurun vaktinin Allah'ın kendine has kıldığı ve kimseye bildirmediği bir husus olduğu belirtilmektedir. Rivayetlerde bunun da kıyamet bilgisi kapsamına girdiği ifade edilmiştir. Ama ne var ki bazı insanlar alabildiğine cüretkâr davranıyor ve zuhur için vakit tayin etmeye kalkabiliyorlar. Kafasına

1- İbn Ebu Zeyneb en-Nu'mani, *el-Gaybe*. Tahkik: Faris Hassun Kerim. Birinci baskı. 1422 Mihr matbaası, Kum. Neşru Envari'l-Huda, s. 289.

t.me/caferilikcom

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

göre Mehdi'nin (a.s) ortaya çıkışı ile ilgili senaryolar üretebiliyorlar.

O hâlde bu son başlığın ilk noktası mutlak olarak vakit belirtmenin yasaklığıdır. Vakit tayin etmek men edilmeli ve vakit belirtenler derhal yalanlanmalıdır. Hatta biri yanımıza gelip vakit belirtecek olursa ona engel olmamız gerekmektedir. Bunun hikmeti -Allah doğrusunu herkesten daha iyi bilir- insanların saptırılmalarına, karamsarlığa (zamanı alabildiğine uzun göstererek bıkkınlığa düşmelerine) engel olmak olabilir.

Bu konuda vakit tayin etmenin yasak olmasından sonraki en önemli nokta bazılarının yine vaktin tayini veya buna benzer meselelerle ilgili olarak yaptıkları konuşmalardır. Mesela insanlara şöyle diyorlar: Siz gerçekten Mehdi'yi (a.s) ve adil devletin kurulmasını mı bekliyorsunuz? Bu uzun zaman olacak bir meseledir. Yakın bir zamanda böyle bir şey olmayacak. Uzun vadeli bir konudur bu. Bu da bir yönüyle vakit tayin etme ve insanları saptırma girişimidir. Dolayısıyla bu da yanıltır. Daha önce alametlerin faydalarından söz ederken Hz. Peygamber'in (s.a.a)

vefatından sonra ortaya çıkacak alametleri ve bunların faydalarını zikrettiğini belirtmiştik. Bunun faydasının yaklaşmakta olduğumuza dair umudun içimizde yeşermesi olduğunu vurgulamıştık. Ama diyelim ki insanlara Mehdi'nin (a.s) ortaya çıkışının en az 200 sene sonra gerçekleşeceğini söyledik veya biri gelip önümüzdeki hafta zuhur edeceğini söyledi, her ikisi de bilgisizce söylenmiş sözlerdir, yanlıştır. Ayrıca düşünsel, akidevi ve psikolojik tehlikeleri vardır. Neticede ya karamsarlık ve depresyona yol açar ya da inkâra.

O hâlde rivayetlerin yönlendirmesi ışığında normal yaklaşım hangisidir? İşte bu da üzerinde duracağımız son noktadır.

Doğru ve Sağlıklı İntizar (Bekleyiş)

Bize kadar ulaşan Nebevî hadislerden ve elimizdeki Kur'an'dan kaynaklı kesin ve tartışılmaz bir akidemiz var. Buna göre yeryüzünün geleceği tevhidin galip geldiği bir gelecektir. İlahi din ve müstazaflar galip geleceklerdir. Yeryüzü gelecekte hikmetin, huzurun ve refahın hâkim olacağı bir yeryüzü olacaktır. Dolayısıyla tarih boyunca Allah'ın

peygamberlerinin (hepsine selam olsun) uğruna cihad ve mücadele ettikleri, kendilerini feda edip gayret ettikleri bütün değerler ahiretten önce dünya hayatına da eksiksiz egemen olacaklardır.

Bize kadar ulaşan Resulullah'ın (s.a.a) hadislerinden sahih ve makbul oldukları sabit olanlardan hareketle bize düşenin beklemek olduğunu ve beklerken de herhangi bir vakit tayin etmememiz gerektiğini biliyoruz. Evet, bu meseleyle ilgili doğru tavır şudur: Mehdi'nin (a.s) zuhurunu sabah akşam beklemeliyiz, belirsiz bir uzak zamanda gerçekleşeceğini düşünmemeliyiz. Her gece, her saat ve her gün olması muhtemeldir. Ayrıca bu mesele Allah'ın iradesine bağlıdır. Allah, vadini gerçekleştirmeyi dilerse gerçekleştirir. Allah'ın eli bağlı mıdır? Asla! Bu nedenle saatlerin, günlerin, haftaların, ayların ve şehirlerin geçişi esnasında yüce Allah iradesini gerçekleştirmek isteyebilir. Biz gaybı bilir miyiz? Bizim bilgimiz Allah'ın iradesini kuşatabilir mi? Bu nedenle sabah akşam bu işi beklemeliyiz. Yaklaştırması ve bir an önce gerçekleştirmesi için Allah'a dua etmeliyiz.

İlahi Vadin Allah'ın İradesine Göre Gerçekleşmesi

Bazı âlimler şöyle diyebilirler: Bu iş Süfyanî'nin, Horasanî'nin, Yemanî'nin ortaya çıkışından ve gökten gelecek sesten önce gerçekleşmeyecektir. Hatta rivayetlerde alametler kesin ve belirsiz (belirsiz; yani kesin olmayan, olması ve olmaması aynı oranda muhtemel) şeklinde taksim edilmiş de olabilir.

Ama her şey Allah'ın iradesine boyun eğər. Nitekim yüce Allah şöyle buyurmuştur:

“Allah dilediğini siler ve dilediğini yerinde bırakır.”⁽¹⁾

Hiçbir şeyin Allah'ın iradesine, ilmine ve hikmetine egemen olması mümkün değildir. Kesin olmayanlar bu ilkeye tabidir. Kesin olanlara gelince, bazı âlimler onların da *“Allah dilediğini siler ve dilediğini yerinde bırakır.”* kaidesine tabi olduklarını söylemişlerdir. Yani olabilirler de olmayabilirler de. Bir rivayete göre İmam Muhammed Taki el-Cevad'a (a.s) sorulmuş, Süfyanî'nin zuhuru ke-

sin midir? “*Evet, kesindir.*” buyurmuş. Peki o da yüce Allah’ın dilediği şeyi silip dilediği şeyi de yerinde bırakması kaidesine tabi midir? diye sorulmuş, “*Evet.*” cevabını vermiş. Bu sefer Mehdi de bu kaideye tabi midir? diye sorulmuş “*Hayır.*” cevabını vermiş ve “*Mehdi vaaddir, Allah vadinden dönmez.*” buyurmuş.⁽¹⁾

Hatta bazıları rivayetlere dayanarak tartışıyorlar. Biz, kesin olan bir şey gerçekleştirecektir. Tafsilatlar ise kesin değildirler. Dolayısıyla yüce Allah bir gecede Yemani’yi, Süfyanî’yi ve Horasanî’yi ortaya çıkarabilir. Gökyüzünde insanlara seslenmesi için Cebrael’i çıkarabilir, İlahi vadi gerçekleştirmesi

1- İbn Ebu Zeyneb en-Nu’manî, *el-Gaybe*. Tahkik: Faris Hassun Kerim. Birinci baskı, 1422, Mihr matbaası, Kum, Envaru’l-Huda yayınları, s. 203. Şöyle deniyor: Bize Ebu Haşim Davud b. Kasım el-Caferi rivayet etti: Ebu Cafer Muhammed b. Ali Rıza’nın (a.s) yanında bulunuyorduk. Süfyanî’den bahisle rivayette onun çıkışının kesin olduğu da zikredildi. Ebu Cafer’e dedim ki: Allah kesin olan hususlarda da beda yapar mı? “*Evet.*” dedi. Dedik ki: Biz yüce Allah’ın Mehdi ile ilgili de beda yapmasından korkuyoruz. Buyurdu ki: “*Mehdi meselesi bir vaaddir. Allah vadinden dönmez.*”

için mahlûkatı arasında gizli olan velisinin zuhuruна izin verebilir. Olabilir olması, böyle bir şeyin karşısında engel ve sakınca bulunmaması, bizim kabul etmemiz için yeterlidir.

Sürekli teyakkuzda olmamızın, beklememizin, dua etmemizin, hazırlanmamızın, donanmamızın, sabah akşam bu işin beklentisi içinde olmamızın anlamı budur.

Umut ve İntizar (Bekleyiş)

Şimdi bu kadarıyla yetiniyoruz. İnaniyorum ki mesele çok daha netleşmiştir. Çünkü bu dosya özellikle bu zamanda yüksek bir hassasiyet gerektirmektedir. Ayrıca siyasi, kültürel ve ticari olarak istifade etmek isteyen birçok kötü niyetli kişi açısından da büyük bir sermaye konumundadır. Buraya kadar yaptığım açıklamalara, önerilere binaen beklenti, umut ve intizar ehli temiz insanlardan dileğim şudur: Bu konuya yaklaşımımız, en dakik ve en üstün ilmî, şer'î ve akli kriterlere dayanmalıdır. Hurafeler âlemine, efsaneler dünyasına kanat çırpırmamalıyız. Bizi bilgiye götürmeyen hiçbir yolu izlememeliyiz.

Bunlar bizimle Allah arasında hüccet hâline gelmemelidirler.

İmam Hüseyin (a.s) işte böyle davrandı. Dedesi (s.a.a) ona haber vermişti. Ümmü Seleme'den rivayet edilen, herkesin bildiği bir hikâyedir. İmam Hüseyin (a.s) da görevini yaptı.

Bazı insanların tek işi var, o da alametlerle uğraşmak. Evet, uzman kişilerin alametleri incelemelerinde fayda var. Ama bizim şer'î bir sorumluluğumuz ve görevimiz var. İmam Hüseyin'in (a.s) Kerbela'da bize verdiği en önemli ders budur.

